

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

310296

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ నవంబరు నెల 21-న తేది మంగళవారము No. 194
హిందూభివాచకంపత్రికము, మార్గశిరమాస శుద్ధ తృతీయ 3. సంచిక ౧౯౪

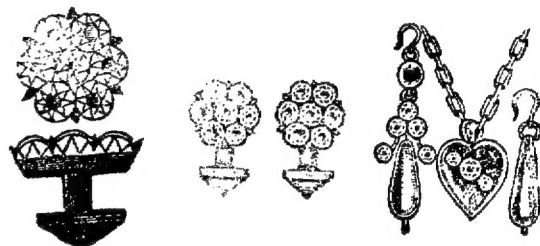
ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథము

తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు (మా॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీమొదటివాచకము డిట్	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-స్త్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజిజ్ఞాసా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆస్తిస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకౌముది (నిఘంటువు జేబులోనిముడునది)	...	1	0	0
సత్యవత్ససాఖ్యానము-పద్య కావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు	...	1	0	0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయము.
(తపాలపెట్టె 212.) 7, తంజు శెట్టి వీధి మద్రాసు.

ఒక సారి దయ చేసి (3)

ఈ ప్రదర్శనకామ్యమును, మాటపడమును ఖుద్దున పరికింపుడు. పువ్వురాములు చేర్చి కట్టుబడినకమ్మలు, తోడులు, అంటుపోగులు, ముక్కుపుడకలు, సాధారణ బేసరీలు, కావరు బేసరీలు, లోలాకలు మున్నగునవి విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. చాజులలోలేనివి నియమిత కాలములో తయారు చేసి యిచ్చెదము.

ఉమ్మడి కామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి
(1842) అంతు కంపెనీ, నగల వర్తకులు,
649 చైవాబాదుకోడు, మద్రాసు.

శబ్దకౌముది

జేబులో నిమగ్నం చిన్న నిఘంటు ప్రతి 1-కి రు ౧-౪-౦
కాల నేమి - తియ్యనివల. క్రొత్తది ప్రతి 1-కి ,, ౧-౮-౦
రంగరాయవిజయము ,, ,, ప్రతి 1-కి ,, ౦-౮-౦
వీనికి తపాలు ఖర్చు నేమి. వలయువారలు:-
యన్. రంగాచార్యులు, మాంబళము - సైదాపేట
అని వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

రత్నపురుష లేహ్యము

సుఖవ్యాధులవలన, అతిసంభోగమువలన, ఇతర కారణములవలన, కఠిన శుక్లవర్ణమును పోషించి బలముకలుగ జేయు ఈ యాచార్యకామహిమ తెలియనివా నుండరు. విశేషించి వ్రాసినవలయు లేదు. శే 1-కి రు 8-4-0 లు.

బొమ్మలలో కేట్రాగు ఉచితము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

జైండుచేయబడిన, స్త్రీల పాటలు.

1 భాగము 300 పేజీలు	రు	1-0-0
భాగము 272 పేజీలు	రు	1-0-0
భాగము 280 పేజీలు	రు	1-0-0
కాశీపురా 1 భాగము 438 పే.		1-8-0

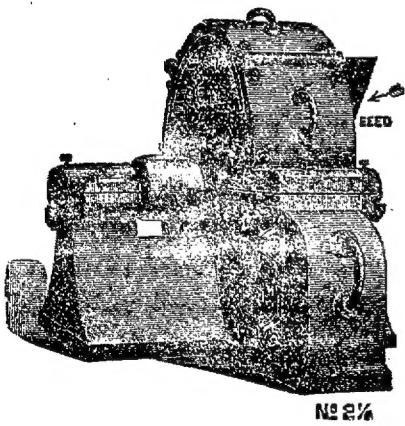
(869) 72 పేజీల కేట్రాగు ఉచితము.

మంజువాణి ముద్రాశుకాల, ఏలూరు కృష్ణజిల్లా.

వివాహాంతరము

ఒక సం॥ రమునకు జరిగిన సం॥తులు నెలలువారిగా వ్రాయబడు కట్టుము రు 2/-, జీవితసం॥టిలోను దశ అంతర్వలలో వ్రాయబడు రు 5/-, ఇతరకారము జీవిత మంకటిలోను ప్రతి సం॥ రములో జరిగిన ముఖ్యమయములతో వ్రాయబడు రు 8/-, జంబు పం॥రం, నెల, వారము, గంటలు, నిమిషములు తెలుపవలెను. లేక జాతకమును పంపవలెను. అన్ని ఫలములనుండి మితలేని యోగ్యతాపత్రాలు వచ్చియున్నవి. వాటిని అంగీకారముతో వ్రాసి పంపబడును. బి. ఆర్. శ్రీనివాసరావు, మద్రాసు.

కార్బన్ డీన్ ఇంజిన్ గ్రేటర్లు

ఈ యంత్రములు 200 రకముల వస్తువులను మిక్కిలి వాగుగా విసరి పిండిచేయును. హిందూదేశమునందు ప్రతిచోటనుండు నట్టి కంట్రాక్టరులు, పిండి విసరించు వారు దీనిని ఉపయోగించుచున్నారు.

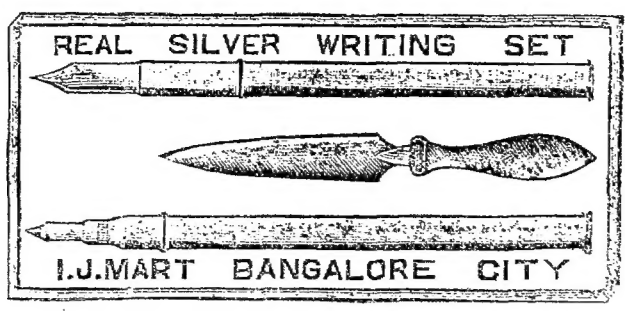
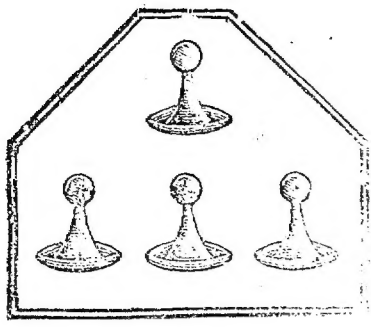
మార్షలు ఆవిరి ఎంజినుచే నడపబడునట్టి కార్బన్ డీన్ ఇంజిన్ గ్రేటరు మిక్కిలి తృప్తికరముగా నున్నది.

నెం 1917 రు క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

Marshall, Sons & Co., India, Ltd.
Engineers.

9, Second Line Beach, MADRAS.
and at

CALCUTTA, BOMBAY, LAHORE,
BEZWADA, & TANJORE.

మంచి బంగారుతో
తయారుచేయబడిన వస్తువులు.
వెనుక వక్రకు వెండిబిల్లు వేసినది.
నెల 4 గుండీలకు
2-8-0 మూలము.

మంచి వెండితో చేయబడిన పెన్సిల్, స్టీలుకట్ట
పేపర్ కట్టర్ అంతయు రూ. 12-0-0 మూలము. బహు
మతిగా, నిచ్చుటకు నిజాన్లాభ్యుపైనది. ఒకటి తెప్పించి
చూచినయెడల దీని కూలిమూలము 12 రూ. ఇవ్వవచ్చు
నని మీరే తెలియును. కొద్దిగానున్నవి. "డికొబరు" నెల
సమీపించినది. తక్షణమే ఆర్డరును పంపుము.

పాప్టు ఖర్చు క్రత్యేకము.

ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్పు, నగర్తవేట, బెంగుళూరు శిటి.

శ్రీ మా నుం ద ర ము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాంధ్రదేశమును కలవరపఱచిన

రంపయ్య చదువు

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు,
రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిమ్మి నైజాం గారి పేజీలు : నెల రూ 1-0-0

ఒకేసారి మొత్తముగ కొనువారలకు కమీషన్ నివ్వబడును

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

త్యరవనుమ! కొద్ది టిక్కెట్లు మాత్రమే!! మించిపోవును!!!

ఏలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మన్నగారి కుమారుడు సర్వేశం తాలూకు మేడ రూ 16,500 లకు లాటరీ.
మొత్తము 3,300 టిక్కెట్లు. టిక్కెట్లు 1-కి రూ 5 లు మాత్రమే.

అక్కలాటరీ! కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు వెట్టబజారులో మునిసిపల్ నె 148 లోగల సాప్రాజ్టిక్ మైన స్థలములో నేను
1918 సం॥లో కట్టించిన రౌండ్ లాటరీని నామేడను అడ్డావీరువాల ఫిట్టింగు సహా గవర్నమెంటువారికి తెలియ
పరచినందున లాటరీమాలికుగా విక్రయించుచున్నాను. ఇప్పటికే చాలా టిక్కెట్లు ఖర్చుబడినవి. ఇంకను కొన్ని
టిక్కెట్లు ప్రచుర గలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు కృతచర్యచే లభింపగలవు 2. టిక్కెట్లయొక్క పూర్తియైన వెంట
నే లాటరీ యెప్పుడు కలిపేదో, లాటరీ వేయవలసినదానిని నిర్ణయంగా ముందు యాప్రతికలానూ, కృతాజ్ఞ ప్రతికలానూ
ప్రచురపరచిన పిమ్మట కొన్ని ఆద్యోగములు, కేంద్రములందును కలయికల యెదుట ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును.
3. టిక్కెట్లయొక్క కలయికల సామర్థ్యము ఏలూరులో ఏలూరులోని ఖర్చులను మిగతాసామర్థ్య లాటరీ టిక్కెట్లు
పూర్తి అయ్యే వరకు యెలూరు వెట్టలో కో ఆర్డరీటీవు బ్యాంకులో నుంచి లాటరీ అనంతరము దీనికొనబడును.
4. ఈ మేడను తీసేవారి కన్నెరా ఆగ్నాభింతము తేలిక చేయబడుచున్నది. సమగ్ర మేడకు ఎక్కువ యేతగాదానవచ్చినా
నా స్వంత ఖర్చుతోనే తీసేవారిని నా మేడలాటరీని నిర్వహణలోనికి లాటరీలో నామోదించిన వారైనా వారి
స్వంత ఖర్చుతోనే తీసేవారికి 15 రోజులలో తీసేవారిలో ప్రభుమైనది ప్రాధాన్యముగా యెలూరు సమీప
స్థాని అక్కినూరు లోని కేయింబిలో నుంచును అందుకు వాడవచ్చు. టిక్కెట్లయొక్క గర్భిఫిట్టు 2 గై
రాల రుబ్బరీ కాలగింపు యొక్క 5 టిక్కెట్ల కాలగింపు. 5 టిక్కెట్లు కాలగింపు వారు తమ ఆద్యమును కృష్ణముగ
నాయులు, టిక్కెట్లు 1 కి రూ 5 లు మాత్రమే. నామేడ వసూలుగల వేసేవారికి అందిన వెంటనే లాటరీ టిక్కెట్లు తీసుకు
బహుళం జరిపించబడును. 6. నది టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొనుగోటికి ఒకటిక్కెట్లు కమీషనుగా యివ్వబడును. 7. ముందు
టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడువు. 8. పాప్టు ఖర్చులు పంపినచో జవాబు యివ్వబడును.

మాటూరి సర్వేశం, మేడ హక్కుదారుడు, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

అమెరికాలో ఇండియా మొట్ట బెట్టుకొనుట

"ప్రెస్సిఫుల్" నాకే నాకే గాను హిందూదేశములో తన
యితరీ. పర్యటననుగూర్చియు, యెల్లవోట్లను తామందిన
సత్కారమును గూర్చియు "అమెరికా ఇన్ఫూ" లో నిటులు
ప్రాయమున్నాడు.

నేనిటుల సన్మానింపబడుట నన్నబట్టి కాదు. నేను
తనదునని యాసత్కారముల కైకొనబాలను. నేనిదిగోనిండి
యాకు వచ్చియుండలేదు. ఇండియా కేయనకారమును చేసి
యుండలేదు. భారతీయులలో నాకు చరిత్రయు గలవారు యే
బదిమందికన్న నెక్కువయందను. సీతైను ముఖపరిచయులు.
నే నెందుండి వచ్చితిని? ఆదేశమును బట్టియు, నను జేపట్టిన కా
ర్యముయొక్క ఉత్సాహమును బట్టియు, నేనిట్టి విద్యుత్కరమగు
కల్పించునట్టి సత్కారమును బడసితిని. 3000 యెండ్లకొరకు
హిందూ, ముసల్మాను, శాస్త్రవేత్తలదానముల కాలమునుండియు
మధుపాన నిషేధ మేర్పడినట్లు. దీని స్వీకరింపబడుట
ప్రతిమనుజుని మరదర్శకుని త్రిమతములు నుద్దీషింపుచున్నవి.
అందుచే వమెరికాలో నిషేధపట్టును నేర్పజుచి రనుచార వెలి
యగ నేవారు యిండియాలో నిషేధకానమును కడుగుచూచు
చుండెడి. యెల్లవోట్ల నిషేధ ఉత్సాహములు బయటపడెను. 289
నిషేధసంఘములు (Temperance organisations) ముందు
కు వచ్చినవి. వాచాపు అన్నియు నివి క్రైస్తవసతమున కే
సంబంధమును లేనివి. కాని సారావర్తమును, ఎవరెక్కడవారు
కల్లు, సారా దుకాణముల నుంచవచ్చునని వాదించు రాజకీయ
జేత్రము (పిరందరును యూరోపియనులే) అమెరికానుగట్టిచి
వంతెంతల లగు అసత్యముల ప్రచురించుచు నీయుత్సాహములపై
దాడివేరెరి. నిషేధములను అమెరికా పొడవోపుచున్నదట!
నిషేధమును రద్దుచేయు శుభ్యమును చూచుట. ఫిలడెల్ఫియాలో
తాగుబోతులలో అర్థముచేయబడినవారి సంఖ్య మూడులక్షధిక
యయ్యెను. చికాగోలోను, న్యూయార్క్ లోను (పాను, విత్త
ములకు భంగముట. నిషేధ మేర్పడిన పిమ్మట నొక్క ఓహి
యోరాష్ట్రమునందే 50, 000 సారాపట్టిలను 200, 000 సా
రాయిని కాచి తయారుచేయువలయును క్రొత్తగా నిర్మింపబడి
నది ఓహియో ప్రాహిలిక కమిషనుగారు అధికారపరచెడి
నిచ్చియున్నారట. కొన్ని మిషనరీకార్యకర్తలూ తప్ప ఇండి
యాలోని యూరోపియనుల వారాప్రతికలన్నియు అమెరికాను
గూర్చి యిట్టియవనిండుల బ్రకటించుచు నిషేధమున కాలంక
మాను కల్పించుచు వచ్చినవి. ఇండియనుల అధీనము క్రిందనున్న
వారాప్రతికలన్నియు మూలము నిషేధము గావలయునని వా
దించుచుండెను. కాని వారు విశేషసహచారముల విషయమున
యూరోపియన్ వారాప్రతికలమీదను యూరోపియన్ సెన్
సెన్సిటివ్ నువలమీదను ఆధారపడవలసియున్నది. ఇట్టి
సితిలో హిందూదేశము స్వాతంత్ర్యార్థముగా అమెరికాను
సహజముచేడెను. మన సహాయము లేకున్న హిందూదేశము
నందలి నిషేధవాదులు నిస్సహాయులై యుండవలసినవార.

ఇదివర కెన్నడును ఒకలాటి వేరొకలాటి సీతీరున చేడు
కొనియుండలేదు. అమెరికాదేశీయుల డెవ్ల డీ మొట్ట నానిండు
ద? అతి ఉన్నదేశమునందు రెండుమూడుసార్లు కాలములో
200 వోట్ల నుపన్యసింపబడునని నేను కలనైను. కలంపలేదు.
నైజిఫితులే నన్నులు కత్తిరిచ్చి ప్రేరేపించినది. ప్రపంచ
నిషేధసమితి (The World League Against Alcoholism) అమెరికాదేశపు
ధనముతో కొంతకంత సహాయము
నొసంగింది. అనేకలక్షల కరకరములును, వారాప్రతికలను
గాక వాచాపు 20,000 గ్రంథములను హిందూదేశమున గల
గ్రంథాలయములకును, ప్రచారకులకును పంచివేట్టితిమి. ఇండి
యాలో సరియైనవార్తలు ప్రకటించుటకు యోత్సాహము చేయు
చున్నాము. ప్రస్తుత మిసంఘము బొంగుగోనే నడచుచున్నది.
కాని యింకను మూలధనము కావలసియున్నది. పనిచేయుటకు
విస్తారముగా నరకాశములును చేరవలసియున్నవి హిందూదేశ
ములో నొకలాటి మనిషేధసంఘము నిర్మియు వావలసియున్నది.
హిందూదేశము దీనికై అమెరికాసహాయమును గోరుచున్నది.
హిందూదేశము చాలావెద్దనియు నందలి యువవ్యయనైజిట్
స్టేట్లు జనసంఖ్యకు మూడుర ట్లధికమనియు ముదకారు.

హిందూదేశములో నాకుని బ్యాంకేరీలుగూర్చి అబద్ధ
ములు ప్రకటించుచుండిన సారావర్తములను నేను బ్రిటిషు
ప్రభుత్వంబు లకు సమర్పింపితిని. హిందూదేశమునంద బోయ
యండిన. నాకు మున్ముం చాతిధ్యమొసంగినది బొంబాయిరాజ
ధాని బ్రిటిషువర్తకుడు శ్రీ బార్నియూడ్ గార. అన్ని వోట్లను
గొప్ప బ్రిటిషుఉద్యోగులు నన్ను సన్మానించి నిండులాటరీ వేన్
గాయగారగు రికింగ్ ప్రభువుగూడవద్యములేకుండవందనిచ్చిరి.
నేనొక బ్రిటిషు ప్రధానోద్యోగివై యుండినను నానింతకన్న గొ
ప్పగౌరవమును పొందియుండను. కావున అమెరికా భారతీయుల
కేయనకార మొనర్చినను అది బ్రిటిషు ఉన్నతాధికారిలనంత
జేడయును.

ఈశ్వరసందేశము

అణిమా మహిమా వైవర్తిమా లభిమా రథా

ప్రాప్తి ప్రాకాశ్య మిత్యం వశ్యం చాప్తభూతయః.

ఇది ఆమస్మికసంబంధమైన అష్టైశ్వర్యములు. ధన దాన్య, వస్తు, వాహన, భూ, గో, రత్న, హిరణ్యములు విహితైశ్వర్యములు. విహితైశ్వర్యములు సుస్థిరవిధములు కావు. మానవుని మునుజ్జ్వలత కనిపెట్టుట కర్మదిన సాధనసంపత్తి. పీడి పాశములనుండి విమోచనమును దుత్తీర్ణత నొందినవాడే హితైశ్వర్యము. ఇట్టి ముముక్షువుల ఆగమన మపేక్షించి, స్వర్గపాలకులు, స్వర్గకాటములను దెలుచియుంచి, నిరీక్షించి యుండును.

కారలనను కోరికయే, లేదను విచారమును గలుగజేయును. దరిద్ర మన వాంఛించునది లేకపోవుటయే. కాగవిహితజే విశ్వర్యమందు. అభిలాషోత్పత్తియే, దాగిద్రోహమున, కాటకట్టు. కాగము నశింపనిదే కోరిక చావదు. ఈపిత్తమును, లభ్యై లభ్యుల ననుగ్రహించి, సంపదితభయకొన లేనివాడు, దాగిద్రోహంబుధి నోలకాదును. కాగజ్వలనిరహితమే ప్రాచీన ఋషి సాంప్రదాయము.

గాంధీ మహాత్మునియందు ప్రాచీన ఋషిసాంప్రదాయములన్నియు మూర్తీభవించి యున్నవి. ఆమస్మికసంబంధమైన అష్టైశ్వర్యసంపన్నులగు ధని చెప్పకొచ్చును అట్టి మహా తేజస్వా మహామహనియందు ధనురి యుండుటచేతనే ప్రజానము దాయముచే అశోక్తాపుత్రుడు ధని చేర్చొనబడుచున్నాడు.

లోభత్వము, అదృష్టము, మారగత్వము, సంసార కక్షావలంబనము, మానవజాతికి విహితాభ్యుదయ దాయకములు. రాష్ట్రాధిపతులకు, నిక్షేపఖనము (Mining) విదేశదండయాత్ర (Conquest) వాణిజ్యము (Commerce) ప్రజానురంజకముగ పరిపాలనము, విహితైశ్వర్యదాయకములు. జాతీయత, శిథిలత నొందుచున్న దేశమందలి దేశజులు, పునర్నిర్మాణమున కుద్దమించుచో, లొంగిపోత, మానవాభ్యుదయమును బెంపొందించి, జాతీయత, పురుషానినపిట్టలు, పరస్పరైవమవ్యము లదృశ్యమై, సామ్రాజ్యత్వము నెలకొనుచున్నప్పుడు, రాష్ట్ర సంస్కరణమునకు బానుకొనట సమంజసము. ఇదియే ఈశ్వరసంజ్ఞము. హిందూ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ మతములన్నియు లవలంబించిన వీధిధానమే. అధునకమున, దేశమాత నావరకు మహాత్ముడు మన కీసంజ్ఞమునే అందజేసి, తన సంజ్ఞేనీధి బడయుదనుక, ఏకాంతవాసము నపేక్షించియున్నాడు.

మానవాభ్యుదయదాయకములలో, లోభత్వము ద్రవ్యార్థనోపానుమేగాని, లోభి త్యాగకూన్యదానము సహజము. లోభత్వముచే నాస్తికభవదీపభావము, త్యాగము లేనదే, వివులత సంబంధము. అదృష్టముచే ద్రవ్య మొనగూడునగానీ, అట్టిద్రవ్యమును గలిగినవాడు సంపదైవవిధులదై యుండుట అసంభవము. సంకుప్తి లేనివానిని, దురాకాపత్వ మానసించును. దురాకాపకుడదృష్టదేశన కన్నటికైనను, దూర దేశము తథ్యము. వారసత్వమునకు ఆదాను మొనగూరగల అట్టి సంక్రమించును గాని, అట్టివా రంతులన తప్ప ఆదాయము నెఱిగి వ్యయముజేయువాడై యుండుట అసహజము. దుర్వ్యయకాపకుడు దురువాని విశ్వర్యము అతనికి కాదు అలాగే సననిపోవును. స్వవిధముల సంప్రసాదమైన దోక్కి సంసారపక్షావలంబనమే. వైమూడింటియందును, దుష్టత్వమునకు తావున్నది. భ్రష్టమహదజనితములు, కావున, అశక్త్యైవ జీవములు. సంసారపక్షావలంబనము సహజసత్వదాన్యమనబుద్ధియు, మహాత్మునియైన కర్మదాని ద్రవ్యాగ్రహసాధనమున కుపయోగమున్నది. నిరాదంబరజీవితేచ్ఛయే వీరి కలంబములు. నిష్కర్మదానితో కృత్రికాంశవలెను. అశక్త్యైవ ప్రవర్తన కదిలినాడ అందగూడదు. కత్తికి మించిన వ్యయము చేసి, లేని బొమ్మలను తెచ్చి పెట్టుకొనవలెననెడి, లెంపొందకుండును—చేయదు కోటికొంది అటుకు ప్రతి గోవిందము, మాటుట్టికొని, పెట్టుచేతనే శ్రీకృష్ణుడు ప్రేమించు గానీ, సరియొంది యాచించి తనస్థితికి మించిన వస్తువులను కానుకగా గొనిపోయినచో, అతడ యెట్లుండియుండెడిరో—ఆదానము కాఁజిగి వ్యయముజేయుట కలగదీయుచు వలెను. విలాసవస్తువులకేచ్ఛ వికల్పంబవలెను. ఆత్మగౌరవము గలిగి, బాన్యకృత్తి కపేక్షింపక, కాలము వెళ్లబుచ్చవలెను. మానవాభ్యుదయమునకు సంసారపక్షావలంబనముకంటె నిరపాయముగ లేన వింకోకట్టిలేదు. లోభత్వము పాపకారణము. అదృష్టము ఉదాసీనత మేళుపులము. మారగత్వము వైషమ్యకూన్యము.

మహాత్ముడు సంసార పక్షావలంబనమే అశక్త్య కర్తవ్యమనుచున్నాడు. నిరాదంబర జీవనమే కార్యసాధనకారి యనుచున్నాడు. పరాధీనతచే అలవడిన ఆదంబరము లన్నిటికి నోకే పర్యామము మహాదేశ మిచ్చుటలేదు. మిమానసును మిప్రయోజకత్వముచే నేసినబట్టితో కప్పి కాపాడుకొన మనుచున్నాడు. ఇట్టి వైపుణ్యత మోహదీపర కలగదీయుండవలె, యిష్ట దేలవరుచుకొన బ్రతుక్కించుచు, అంతదశక. వడికి, నేయశక్తిని వినిపించుట, నేసినవాటికైనను, ధరింపుడని హితోపదేశ మొనర్చుచున్నాడు. అందలి సుధారసము, అందలి రుచి, ఆయనకు తెలివినంత కొంతమందికి తెలియకపోవచ్చును. మహాత్మునికంటె వారలైతే నేగానీ, మహాత్ముని తత్వముయొక్క నిజార్థమును గ్రహించ లేరనుటలో అతిశయోక్తి లేదు. స్వశక్తి వస్త్రధారణమువలన నుదయించు ఉత్సాహము, మిమ్ములను మీ పూర్వపుణ్యకే గొనిపోయెనునను నచ్చుక, నూననకు గలదు. సంధించినవానికి, చనువాలపథ్యమెట్టిదో, సందిగా వస్తుయందున్న జాతీయైక్యతను స్వదేశవస్త్రధారణ మట్టికథ్యమట. జాతీయజీవనము కది నిర్వోగమున ఆహారమట. జాతీయత ద్వేషము లంతరించజేయగల గుణవిశిష్టము. సామ్రాజ్యత్వము నెలకొల్పుటకు ఘోషించుటకలదు. దాన్యకృత్తిని చేపించగల వలయును. దారిద్ర్య విమోచనమునకు చింతాచుణియట.

స్వదేశవస్త్రధారణము కందలి ఆంతరంగిక నుగుణము కొందరి కింకను స్పష్టోచును కాకపోవచ్చును. ద్రవ్యసంబంధమైన లాభ మటుండెను.

ఆంతరంగిక సంబంధమైన ఆస్యోగ్యత యొకపేర్కదను. యూనిఫారము చేసినానియన్న ఒక పోలీసువాని జూచిన మన కొకవిధమున, భయ మొదవును. వాడు మఱియో జేరిని గురించి మాట్లాడుట కుద్దమించినను మనకు అనమానించుచు నేయుండును. స్వదేశవస్త్రధారణలను ధరించినవారెందె గూడ కొందరిప్పు డిట్లే, ప్రవర్తించుచున్నాడు. స్వదేశవస్త్రధారణలు నలుపు రొక్కచొరుండుట కిట్టిచించినప్పుడు, వారి శరీరములు వేరయివున్నను, హృదయముమాత్ర మొకదాని నొకటి ప్రేమించుచు నేయుండును. ఒకరిపై నింకొకరు దృష్టులను నిగుచ్చినంతమాత్రముచేతనే, చుట్టటికే మేల్కొనును. పోలీసువాని దుస్తులవల్ల మన మనముల దావేరించిన కంఠమునకు కారణము భయము. స్వదేశవస్త్రధారణలకు సోదరులలో గలగు, ఆస్యోగ్యమైతికి, హేతువు, భక్తి. ఇతరవిషయము లెట్లున్నను ఆంతర్య మిది.

భరిమ యెట్లుకనటకే నవ్వబోవుచున్నామను విషయము ఆర్థసహజము. మన దేశములకు ద్రవ్యమిచ్చుచున్నామగాని, విదేశీయుల సాల్పడ నిచ్చుటలేదు. దేశములో ద్రవ్యమున్నయెవల, తిరిగి మన కది యెప్పుడైనను వచ్చును. విదేశీయుల కేగనిచ్చినచో, తిరిగి మనకు రాకపోవచ్చును.

సంసారపక్షావలంబనము, మన కొక నూతనవిద్య గాదు. మన ఆర్యులు అవలంబించి లోకమును దిప్పుచునొందించి, అప్పటివారిచే వార్షింపబడిన పూర్వప్రతిష్ఠయే మనల నింకను మానవులగా లెక్కింపజేయుట కుపయోగపడుచున్నది. అవలంబనల పర్యవసానములు ఆరగించి, సాత్వికత లను ప్రభావితచేసిరి. వ్యాఘ్రుగ జేదనేనీతములకు మహారణ్యములందు నివసాముగా గంచరించి బ్రహ్మచర్యజీవితము లైరి. పూర్వపాద్యమును నిరసించుచు అసందాధి నోలకాసిరి. పత్తికబయల్లే మాంసకూలికా తల్యులని భావించి గాఢవిదానముగై నొందిరి. ఇట్టి నిరాదంబరజీవితేచ్ఛ లకు వీరి చిత్తవృత్తిలు మృతరాజుల సత్వలో నుంచులిగిసిరి. క్రూరసర్పముల నాజ్ఞానవర్షము గావింపగొని నని. కిరి మాంధాతపతులను, మూకాభిషిక్తు లగురాజులను, వారి ఆధీనరాజ్యములను, నిర్వహణగ్రహముల ననుసరించి ఉచ్చ నీచగుతుల నందింపగలిగినది. కలాలయందు వారికిగల సాధనసంపత్తి నుండ, కమండల కాపి, కృష్ణానామక.

కావున, సమాధిధర్మార్థాన్నియ మగు సంసారపక్షము నలంబించి, దుర్వ్యయమును లెగ్గింపుడు. దేశోద్ధారణ గండు. స్వదేశవస్త్రధారణమే యిదియల కుపయోగము. మన దేశము హితోపదేశము ననుకరించుటకంటె మహాభి మన కింకొక్కటిలేదు. గాజకీయరంగమునందున్నంతకాలము మహాత్మునిమాట రాష్ట్రాధిపతియైనవాడు మనకు బ్రత్యక్షమిదవ్వకనే, సమయస్థూరముల హృదయోద్ధారతనకు నింతమాత్రము ఆంతర్యధారణ దనితరతే లయ్యె యుండెడిది. పరేగిజ్ఞాని కావుననే మహాత్మునిహితము, లోకహితమై యలరారుచున్నది.

సంసార పక్షావలంబనమునకు దుత్తీర్ణత, జాతీయభావోదయమును, సర్వజనసామన్యము గావిచి రాష్ట్రాధిపతియైన నటు బానుకొన్నప్పుడు, రాష్ట్రాధిపతియగునామలో నిష్ఠమైన ప్రజానరంజకముగ పరిపాలనావిధానమునే స్వీకరింపుడు. దేశము ద్రవ్యసంపత్తి యుండనప్పుడు నిక్షేపఖనమునకు బానుకొనుట అవిష్టదాయకము. ఇట్టి ఉద్యమాలంబనమువలన, వివేకవంతులు నిర్వాహియ లగుదురు. జనశుభదాయకమునకు సూచిబుతురు, తన్ను నిత్యంతరముండదు. గమనముండి వెంటి, బంగారములను వివేకముగా నెత్తి తీయగలిగినను, వాటిని నిలుపుట కప్పటికే అనుకూలమకాములుండవు. అనుకూలమకాములుండనప్పుడు పీడి పిత్తులవలన విశ్వర్య మొనగూరెను.

చిరస్థాయి కాబాలదు. సన్నిహితమందు దరిద్రవంతులకు దేశము అందవలెను. అందు అన్నాకురులకు ప్రజ అందవలెను. నెట్లుబడిదారులు సంసారపక్షావలంబనమునం దారిలేనవాడై యుండవలెను. మాతవాభ్యుదయము నెలకొనుచున్నప్పుడు, కాన్ను లాభ మపేక్షించి, చేతిలోన్ను కొంచెమును వెచ్చింపజాచుట శ్రేయోదాయకము కాదు. కావున యిద్విధానాలంబనము భ్రష్ట, ప్రమాదముల కాకరము.

విదేశీయులపై సంకెత్తి, చల్లచెల్లెన దేశజుల విశ్వర్యమును కొల్లగొని, దేశమునకు ద్రవ్య మొనగూర్చజాచుట గూడ, గాజకీయేగాని, అర్థబల ఆంగులవిహీనమై యున్నప్పు డిట్టిదానిని తలపెట్టుటయనునది దృష్టివి తద్దినమును కొనుక్కొనటకంటె దై యుండును. కావున నిర్విధానాలంబనము అవశ్యకమైనము.

కొంచెము ఇంచుమించు రాష్ట్రాధిపతియగునగు నిరవద్రావర మగు మార్గ మొకటి. వాణిజ్యమే ఇష్టోద్ధానాలంబనము లాభప్రదముగలదు. దేశకాలభిక్షమును సమంజసముగా నుండవలెను. నీటివైపును, మెట్లవైపును మునుగొనితే వ్యాపారము నడుపించుల దృఢకాయమున, వేతనములను, అగ్రప్రజలందు బుగర్తియు. పుజదీయముల నెంకొంతే గూడదు. ఆహార సాధనములకొక కన్యదేశమునై నాధా : తమనీ వచ్చునంతటి స్థితికి రానీయగూడదు. అగ్ర దేశములందు తయారగు, యంత్ర, వస్త్ర, నిర్మితవస్తువులను మీదేశమందెచ్చునగు సాకర్మములను సందర్శించునవలెను. మండి దాగములను అధికముగా పండింపగల సామగ్రిని సత్తిని పిట్టలలో అవాయముగా అందచేయగల సాకర్మముల నొక దానినొకటి. సదాగ్రపులింప (Material Value) గల కన్యముగాయింపనకు, తనివానికన్య విలువ (Manufacturing Value) చేర్చగల నేర్పరితనమును దేశీయుల నభ్యసించజేయవలెను లయ ప దార్థములను (Consumables) సాకర్మము సమదాయము (Conlcodities) లను, లాభ కన్యదాయము (Luxuries) లను నిలువ యుంచు కొనెడి పరికరములను (Ling in) విదేశీయుల కనుమతీయములందు ద్రవ్యములై కూడదు. నీచలోహ నిర్మితవాణియులను వ్యాపార పరిమాణములకొకట వినియోగింపగూడదు. విలువల లోహములే, దేశీయముగా పరిగణింపబడవలెను. నాణెములను లోహమునకును గల విలువ కొంచె మించుమించు సమానస్థితియు దుండవలెను.

విదేశీయులలో యెప్పుడునుకొనకను నీచ మారకపువిధానములు, స్వదేశమందలి సామంతరాజులతో చేసికొను ఏర్పాటులవలెనే యుండవలెను. మారకపు విషయములలో విదేశీయులయెడ మనము ప్రయోగింపజాచు నేర్పరితనమే మన కొక పుడు అననకూలముగా పుణమి చి క్షిప్రపక్షితులను వ్యాపింపజేయును. విదేశీయుల కొక్కొక సామ్యములకు బరారములియ్యకలెను. స్వదేశమునకు రావలసిన సామ్యముల వెండి, బంగారములను వైచిత్ర్యము. కట్టికెట్లు నిర్మియు గావింపవలెనను నిబంధన యుండగూడదు. ఆహారపదార్థముల అవసరాలవరముల ననుసరించి, యెగుమతి దిగుమతులకు అనువిచ్చుటకును, అభ్యంతరపెట్టుటకును, క్రయ విక్ర మదారులకు క్షితిపుండవంతునట్లు ద్రవ్య నెచ్చించుటకును, తగ్గించుటకును, వినియోగించు, నుంకములను విధించి అధికారుల హస్తకరము గావించుకొనవలెను. క్రొత్తవ్యాపారవిధానము అవలంబింపెట్టుటకు ముందుగా పూర్వపువ్యాపారము నొకములు నొత్తి పరలెను. ముద్దలో హముల నెకజేసి ముద్దలకాటముల నుడ బెరుకవలెను. చల్లమడిగించుచువాటికంటె ఖితిచేయుట కిత్తంతాశక్త్యము. ముద్దలకాటముల సంఖ్య చల్లమడిగించి తగ్గక, వ్యాపారము ముడగినించును. అక్కడక్కడ వ్యాపారపురభల నేర్పాటుగావింపవలెను. వాటి సహాయమున దేశకాలపరిస్థితులకు అనుకూలముగ నూతన వ్యాపారవిధానావన ము మూర్తినిర్మాణమునకు గడవలెను. సమయములో వైచిత్ర్య, కొనువారలలో కాపిటిమను లేంత, విదేశీయులతో స్వశక్తియులకు జరుగు జేసానకలలో జ్యోతి ముంచుకొనటకు అనువుండుట్లు కానింపవలెను. వ్యవసాయము, వాణి, కిమ్మగి, వాణిజ్యమునకు ముఖ్యాంగములు. వ్యవసాయముగాని నొత్తికి జేయగూడదు. చేతిపనులు అవలంబించు నాగములను అంతర్వృత్తి నొడవనియగూడదు. పక్షిజులవిధానములను స్పృహ నుట కిత్తంతగూడదు. విదేశీయుల కుతులపై నుంకముల విచ్చించినచో, స్వదేశమందలి వస్తు నిర్మిత్వమును, మనస్సేవా మపేక్షించి, మనదేశములో వ్యాపారము జేకొనజాచు బుగర్తికామ్యములవారి సరకులు అమ్ముచు కాంకోపుల లెచ్చించును. దేశీయవిదేశీయ లభివృద్ధినికొనుటచే దేశము భాగ్యమును పునరీయు, అట్టితరీ వారి స్నేహ మపేక్షించుచో యిష్టానుకూలము, పాదముపి కుదకు వైరమేళువులుగా జరికాంబును. కావున, అవయ మతి జాగ్రత్తతో కాలభిక్షిగల ననుసరించి, పరిష్కరింపబడుచుండవలెను.

ఇట్టి నిశుమములను సక్రమముగా బాటించినచో, అతకి కాలములో ప్రాచీనవిధము నుండగలదు. మూర్ధర్యకులైవారియే కృష్ణజ్ఞ ఆవులగునను, ఆశ్రయించినవారికి చేయుట నొనగుటకును సుచ్చులై శాకకర్మాణమునకు కారకులగుదురు. ఇదియే కాదా—ఈశ్వర సుకేశసారము!

యద్దనపూడి వెంకటరత్నం.

ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ

ఆంగ్ల భారత కార్మిక సంఘములు

భారతీయులకు హెచ్చరిక
(పాపుల్స్ సెక్షన్ వాలా)

ఇంగ్లండును నూతనముగా జరిగిన ఎన్నికలనుండి కా
ర్మిక సంఘముల సభ్యత్వమును పోటీకి విధియు
దీసిన పాపుల్స్ సెక్షన్ వాలా గారు, సెప్టెంబరు 28 వ తేదీన, తన
మళ్ళీ పత్రికను ౭౦ వ పుస్తకం లెవెల్ గోల్డును
అనున గ్రంథమును పాపుల్స్ సెక్షన్ వాలా గారి
సభ్యత్వములను సమావేశమునకు విజ్ఞాపన పత్రమును ప్రకటించెను.

లేనిబలమును ఉన్నట్లు భావించి సమ్యక్ముతో నుండు
మేము పోరాటము నోడి పోవుటకు మార్గము. ఒకేవిధమున
ఇతరములతోనుండు పక్షములతో సమావేశముతోడను
మిత్రులతోడను మెలగుట అదర్శప్రాప్తికి మంచిమార్గము.

ప్రస్తుతము తుమ్మనిమనుష్యుల సంధించెను. భారతీ
యుల కోపముగాని, మహమ్మదీయ అకాంతిగాని స్వకృతికే,
పపంచములలో కల్ల గొప్పసాక్షాత్తులను, గొప్పసైన్యము
లను తన ఇచ్చవచ్చినట్లు (దివ్య)ల మంత్రోత్తరమును ప్రతిరోధించె
ను ప్రపంచమును.

సామ్రాజ్యమర్థిమానమును, నిరంకుశత్వమును, ఆంగ్లా
జీవితమును పోషించుటకు పట్టుదతోగలిగి ఉన్న పోరాడకాలము.
అట్టి పట్టుదల అడగు నూతనగాని టర్కీపై నిలువబడి
గ్రీకులనుండిగల అయిదువలయులను అంగ్లాజీవ సహజము
మొనర్చి విజయోదయమునకు కారణమైన ప్రాచీన సభ్యులను
నలయును సంగ్రామసమయమునకు, తనవారిన, ఆంగ్లాజీవము
లను కొందరి బృందములతో సంగ్రామము సాగించుటకు, తరువాత
కూడా లాభ్యమకార్యమును మనము కృతజ్ఞతతో గమనింప
వలసియున్నది.

యాద్రవ్యకారణము నిందులు త్రొక్కు బ్రతిమలించి
గ్రహముపై బ్రతిమల కార్మిక పక్షమువారిచే కలుగజేయబడిన యొత్తి
దీని మనము గమనింపవలెను. ఇది వరకే ప్రభుత్వ
మునకు ఇంత యొత్తిదీగలిగింపబడలేదు. అది
నిత సామ్రాజ్యపాతకము అంతసంగ్రామమునకు ప్రపంచముల
కొనగను. పరిపాలక మొనర్చుటయందు తమమహమ్మదీయమును వెల్ల
దీచిన ఈ చరిత్రలును, లామడుకాల్చును, కార్మికపక్ష (కే
సుల సేదార్పణము. ఇచ్చట కార్మిక పక్షమువారు అంతర్జాతీ
యవ్యవహారములందు అధికతరవిజ్ఞానమును గవ్వరచిరి. సంగ్రా
మప్రణాళిచే బాధనందుచున్న ప్రపంచమునకు కాంతి కొనగ
కాలు మానవసహజ పరస్పరప్రేమను కప్పరచిరి.

బ్రతిమలించుటకు వారికిని అధికతరములకుని
భావనలను కొలదిగంటలలోనే బ్రతిమలముగొట్టు పార్టీ వారు
సమావేశముతో ప చేయవలెననియు, జాతీయ అంతర్జాతీయ
కార్మిక సంఘముల సమావేశపరచవలసినదనియు కార్మిక పక్షము
వారినిగోరిరి.

ఇండియన్ కార్మిక పక్షమువారు 48 గంటలలోగలనే,
ఇంగ్లండును ఇదివరకు జరిగినవారిలో కల్ల గొప్పసభను
గావించి, సంగ్రామమున కసమ్మతిని దెలుపుచు సంగ్రామభ్యుదయ
నిన వాడుక ముందరినెరి.

ప్రేమ యూనియనువారితో గలసి కార్మిక పక్షమువారు
చరిత్రులగు చెండ్రగల్గిపోలి ఆశలభగ్న మొనర్చిరి. ప్రాచ్య
వాసుల సకారణాశయముల గమనింపకుండ కొందరపడి సంగ్రా
మమును చెచ్చివెట్టెయెడల తానును తన మంత్రీకర్త
మునువట్టి అభ్యుదయికి వచ్చెదరో లాయెను వాటిగానికి తెలిపిరి.

ప్రేమ యూనియను కార్మిక సంఘములవారు తమ
కుటుంబములలోనికి వాదాపు ఆంగ్ల జనసంఖ్యయందు సగ
ముందుకు. వారు పన్నుల నీయ నిరాకరించిన యెడల, మనుష్యు
లనుగాని నౌకలనుగాని, ఫిరంగులనుగాని వారియ నిరాకరిం
చిన యెడల దోసిగ వీధి అధికారులును, పాత్రులైన అధి
కారులును టర్కీ యందుగాని ఈ జప్తులందుగాని
యొడియాముందుగాని ప్రజలకు విరుద్ధముగ సంగ్రామముల
సాగించు జాలరు. బ్రతిమల జీవములు బ్రతుకు నుండేక సర్వత్ర
ముగ నుండితో తమదేశములలో వారంత స్వతంత్రముగ నుండు
టమ వారికి హక్కుగలదు.

కస్టర్యేటివు పక్షము రాజకీయ ప్రజలును, వాస్తా
వ్యులును అచ్చటచ్చట లాముచు వార్త గారి చర్య
వైదము యసమ్మతిని దెలిపుచున్నది.
వీరందఱును, భారతదేశమునందు దయ్యత కృత్యములను ఈజిప్టు
లందు అడ్డెత్తి కృత్యములను, విర్రవండును సామ్రాజ్య దుర్భి
మానమును పోషించెడివారే. కస్టర్యేటివు పక్షమువారు
తమ ఇనప హక్కులతో భారతదేశమునందును, ఇతిరదేశము
లందును తమఇష్టము వచ్చినట్లు పరిపాలన మొనర్చుటకే ప్రస్తు
తము టర్కీతో సంధిని గోరుచుండిరి. టర్కీ యును,
రష్యా యును ఏకముగావడండుండుటకు వారు భార
తదేశమునకు స్వతంత్రము కొనగవలసినదని లేకుండ తన జలప

పాలు రిచర్డుగారు

శ్రీ అమిందిధామామగారి మిత్రులు

సి. వి. డి. పోలీసుల చిత్రచర్యలు

సింధురాష్ట్రవాసులకు పోలీసులవాద ఎన్నటికీ తొల
గినో పరమేశ్వరున కృతః ఆను మృదమువిదారక దీనాలాప
ముతో న్యాయైస్సుపక్షక యీ విషయమును గూర్చి మాఖ
వాక్యమును ప్రకటించెను.

సింధురాష్ట్రమున గ్రామాదులలో పోలీసులవలనవాద
చాలాపాదుగా నున్నది. కనిస్టేబులకు మిమిరిన అధికార
మిశ్రుబడిన. ఆత దొంగరి వెట్టరమానించినను వైచారు కలిపిం
చుకొనరని కనిస్టేబు బాగుగా నెరుగును. ఒక కనిస్టేబు కంఠా
యతివారుల సందరినిగూడ అవలీలము గజగజలాడింపగలడు. కని
స్టేబులపై కేసు చేసిన లాభము లేదని ప్రజలు వారిలన కలుగు
బాధలను మానముతో ననుభవించు చుండుటలన నవి కల్లడి
యగుటలేదు.

పాలు రిచర్డుగారు ప్రాచ్యుడేయును. ఆర్యావర్తమునకు
వచ్చి ఆర్యుల మర్యాదకీర్తనలను బాగుగా గుర్తించిన భారత
మిత్రుడు. ప్రపంచమున కాధ్యాత్మిక సంయోగమును కలిగించు
వందేశమున భారత ఖండమే యొసంగగలదని రిచర్డుగారికి గట్టి
నమ్మకముకలదు. రిచర్డుగారిపుడు సింధు రాష్ట్రమున సంచా
రము చేయుచున్నాడు. రిచర్డుగారికి రాజకీయములలో స్వేచ్ఛం
బంధమును లేదు. రిచర్డుగారును టి. ఎల్. వాస్టాసిగాకను కలసి
పికార్నూరు కల్లె యిద్దరనొకచోటనే బసచేసిరి. ఒక నీ విడి
యినప్పట్లను ఒకకనిస్టేబును తీసికొని రిచర్డుగారిపక్షము వెళ్ళెను.
రిచర్డుగారితో మాట్లాడవచ్చిరి నీ కనిస్టేబుకే కలుగు మంచెను.
పాలు రిచర్డుగారు కోటగల్గి సామాన్యులకలె నివసించుచుం
డును. అటనుండి 24 మైళ్ళు నడచినయెడలనే కాలు నొప్పి
కట్టి వాచి జ్యోము వచ్చిండున పరుండి యుండెను.

రిచర్డుగారు జబ్బుగా నున్నారగానని పుడు మాడ
బిలులేదని అచటనున్న వారొకరు చిటిచ్రాసి కానిస్టేబు చేత
మరల వంటిరి. అందులన వాయినప్పట్లను ఆ ప్రవాము
లో తొనకిరచ్చెను. రిచర్డుగారు మందుకొనియున్న మంచ
మాడవచ్చు అతడు సాధికారముగా నిలువ
బడెను. రిచర్డుగారు కనుక తెరతెరి అతనినిమిది మీరెయ.
ఇక్కడ నేమి చేయుచున్నాడు? ఎవరిఅనుయాయితే నీ దిశానికి
వచ్చితిరి అని కలిగిన కేక నడచుకొనుచు రిచర్డుగారికిరి. కేసు
కొన్ని కట్ల లడుగ వచ్చిరి. అని యినప్పట్లను చెప్పెను మీ
రిచ్చిటికి రానాడెడు కల్లెపొందని చెప్పిరి చర్డుగారు
మరలపంతుకొనిరి. "నేనిక్కడనుండి వెళ్ళను. మీ చేతు
చెన్నుకు" అని యినప్పట్లను మరలనడిగెను. రిచర్డుగారు జవాబు
చెప్పలేదు. అయినచేతను అచటనున్న వారి నిద్దరిని యినప్పె
క్కు అడిగెను. వారును జవాబు చెప్పలేదు. వారొకడైన మీరు
స్వేదనకు రావలెనని అతడాజ్ఞాపించెను వారు నిరాకరించిరి. ఇన
ప్పట్లను దురాగ్రహాశేషముతో వెలుపలికి వచ్చి యాయొంటి
యజమాని ఎవ్వరో కనుగొను మని కనిస్టేబును పంపెను. అంత
టకృత్యముజూపినవచ్చి తనచేతచెప్పెను. ఈయంటి దిగినయారెని
కేసు తెలుపుచు యినప్పట్లరడిగెను. అది నావనికాదని యజ
మాని చెప్పెను. ఈ అతిధి కల్గినపుడు స్వేదనలో తెలుపవలెనని
యినప్పట్లను మరలచెప్పెను. కేసెట్లు తెలుపవలసిన పనిలేదని
యజమాని యగు నేలు పలికెను. పాలు రిచర్డుగారు బాధ్యులు. పా
లు రిచర్డుగారు స్వరాజ్య మై దానిమున నువన్య
సింహదని కరపత్రములలో ప్రకటించెను. ఆసభలో రిచర్డు
గారు పుట్టినవారికి వేలకొలది ప్రజలునిరి. వాస్తావ్యకలలో
వాములతోజలనుండి ప్రకటించుచుయండెను. సింధురాష్ట్రసభ
కు గూడ రిచర్డుగారు కల్గియుండిరి. సి. వి. డి. ఉద్యోగులు
రిచర్డుగారి వాసులలో చూచియేయున్నారు. ఇంతజరిగినను కేసు
తెలియగోరి వచ్చిరిన అడుగక నుడెగక యినప్పట్లను అధి
కారగర్భమున సరసర పడకగదికొనికీ పోయెను. ఇందులో అతిశ
యోక్తి ఏమియును లేదు. రిచర్డుగారే చెప్పిరి. దీనినిగూర్చి సింధు
కవిమనలకు తగిన చర్యకు జగగోరెము అని న్యాయైస్సుపక్ష
క ప్రకటించెను.

టకును వారు టర్కీతో సంధిని గోరుచుండిరి.
భారతీయులు మేల్కొంచి భయముల నన్నిటిని విడ
వాడి స్వాధీనములను వీడి వెంటనే అమమానించక అంతర్జాతీ
య కార్మిక సంఘముల జేరవలెనని గోరెదను.

మిజన్యకామ్యమును, జాతీయవాద్యమును, స్వాధీన స్థితి
విడవాడి ఎక్కడనోయున్న కార్మిక సంఘములకు లొంగియుండ
వలెననిగోరుచుండినని ప్రాంతీయదమము. ఇతరదేశములందు వలె
నే భారతదేశమునందుగూడ భారత కార్మిక పక్షముగ నుండుదని
గోరుచున్నాను. మీరు మాతృదేశమునకు జడకృత్య మిచ్చుట
గల యనభగమునంతను సంపాదించుటకు. సామ్యత్వ కార్మిక సం
ఘములందుజేరి మాభావి ప్రపంచ సంయుక్త కార్మిక సంఘమును
నింపుడు. మాతృదేశమునకు ఎనిసప్పుడు భారత కార్మిక సంఘముల
సోపించి నడపుడు దాగ్యకృత్యంబు బద్ధమానవులకు విముక్తి
బంజరము.

టకును వారు టర్కీతో సంధిని గోరుచుండిరి.
భారతీయులు మేల్కొంచి భయముల నన్నిటిని విడ
వాడి స్వాధీనములను వీడి వెంటనే అమమానించక అంతర్జాతీ
య కార్మిక సంఘముల జేరవలెనని గోరెదను.

మిజన్యకామ్యమును, జాతీయవాద్యమును, స్వాధీన స్థితి
విడవాడి ఎక్కడనోయున్న కార్మిక సంఘములకు లొంగియుండ
వలెననిగోరుచుండినని ప్రాంతీయదమము. ఇతరదేశములందు వలె
నే భారతదేశమునందుగూడ భారత కార్మిక పక్షముగ నుండుదని
గోరుచున్నాను. మీరు మాతృదేశమునకు జడకృత్య మిచ్చుట
గల యనభగమునంతను సంపాదించుటకు. సామ్యత్వ కార్మిక సం
ఘములందుజేరి మాభావి ప్రపంచ సంయుక్త కార్మిక సంఘమును
నింపుడు. మాతృదేశమునకు ఎనిసప్పుడు భారత కార్మిక సంఘముల
సోపించి నడపుడు దాగ్యకృత్యంబు బద్ధమానవులకు విముక్తి
బంజరము.

టకును వారు టర్కీతో సంధిని గోరుచుండిరి.
భారతీయులు మేల్కొంచి భయముల నన్నిటిని విడ
వాడి స్వాధీనములను వీడి వెంటనే అమమానించక అంతర్జాతీ
య కార్మిక సంఘముల జేరవలెనని గోరెదను.

చెన్నపురి బజారుధరలు

నవంబరు 21 వ తేదీ మంగళవారము

(1) భావ్యములు

బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0

(2) పప్పు భావ్యములు

బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0

(3) నూనె వస్తువులు

బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0

(4) గిల్లర వస్తువులు

బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0

(5) ఇనుము

బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0

(6) లోహములు

బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0

(7) గంగలు

బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0
బియ్యము	చా 1-1	100-0-0	100-0-0

కడప డి. మునసపు కోర్టులో

1922 సు. రం స్కాలు నెం 522 రు

వాది:—పసాంగడి వుస్మాఖాన్ సాక్ కిదజులక్.
ప్రతివాది:—పసాఖాన్ అయ్యలగార్, బక్సర్ బక్సర్
లో P. W. D. నవ్ వోకర్ సీయర్ గా నుంటావుడి ప్రకృ
రం రివునెన వున్నాడు.

ప్రతివాది కడపతాలూకా క్రిష్ణాపుం కెనాల్ వద్ద నవ్
వోకర్ సీయర్ గా నుంటావుడి 81-18 తేదీన 87-0-0 అయ్య
వీచ్యుట 1, 2 రోజులలోగే తు 4-0-0 అయ్య కేసుయగొన్న
వాడు చాటికెట్తో చేరి వాటికడకు తు 88-1-0 అయ్యగాన
ప్రతివాది వైన వైదావా దాఖలుచేయబడి ప్రతివాది. పోలీస్
టకుగాను 1922 సు. రం డికోర్ 7 తేదీకి బయటా వైదా
వడి యున్నదని ఇందుగల్గ తెలియచేయడమైనది.

కడప, 17-11-22 } సి. నరసింహాచార్యులు గారు,
వాది:—పసాఖాన్

పంజాబు కాగనసభలో లాలా లజపతిరాయగారి ఆగ్రహమునుగూర్చి మోతీలాలు కాయస్తాగారు ప్రశ్నించెరి. లాలాజీని ధ్యోకాలాగ్రహజయముకు మార్చినది మొదట ఆయనకు ఆరోగ్యము చెడిపోయినది. సరిగా నిద్రపట్టుట లేదు. భాగ్యము (లికా) విస్తారముగా పొగిగిది. సరిగా విశేషన మగటలేదు మందజ్వర మెప్పుడును కదలుటలేదు. ఆయన అరంభమునుండియు వైద్యకాలలోనే యున్నారు. ఆచటి నీవిలపద్రవను చిత్తశుద్ధిగా కొద్దిగా గుణము కొంతకాలము కలిగినను అది నిలవ బడలేదు. అని తెలిసికొనియిది నిజమేనా అని కాయస్తాగారు ప్రశ్నకాగనసభయందు నిజమే. ఆయనకు వ్యాధి బాగుగా కుదిరినప్పుడుయు నిజమేగాని ఆయన విస్తారము చికిత్సపోలేదు. 25 శీతదినండి భార్యకు విధులు కలవల కాధరముచుంటిని లజపతి రాయగారే చెప్పిరినీ సతీ బాను మెయిన్ వాడుగా నుడివిరి. కలసాలకు వంశన పిమ్మట వ్యాధి అధిమైందా లేదా? గ్రహజయముకు వంశన పట్టినందుమును లాలాజీ వైద్యకాలలోనే యున్నారని మెయిన్ వాడుగారే చెప్పిరి. కార్యాచరమునకు మెల్లఁపూర్వముగూడ లాలాజీ ఆయన నిరంతరమును వ్యాధిగ్రస్తు లయ్యెయిందిరా? ధర్మకాల జెయిలుకు మార్పుట వలన లాలాజీకి వ్యాధి ప్రబలికదని మేము తెలుపుటలేదు. వేసవిలో లాలాజీని కలసాలలో నుంచిన వ్యాధిమరింత ప్రబలియిండును. కారని ధర్మకాలకు పంపుట ఉద్యోగము చేసిన మంచివలెనలరా? పట్టెయినయే మా ఆభిప్రాయము కొన్ని నెలల నుండి లాలాజీ జబ్బుగా నున్నపుడు ఆయన చికిత్స లేదనట నిర్ధారము. నీరసము వైకికనుబడక సమ్యుక్తగాని నిరసము కలుగక మానదు గాన లాలాజీ స్వంతైద్యుని యొద్ద నావధిసేర చేయగోరు కేమో దొరకనము గారు తెలిసికొనవగునని రాజా నరేంద్రవాధుగారు చేసిన రాజన కడుసమంజసముగాని ఆచక్షుకు వెంటనే ప్రత్యుత్తర లయ్యవీలులేదు. ముందుగా తెలియజేసకలెని మెయిన్ వాడుగారు యుచుచెప్పిరి. ధర్మకాల నీవిల పద్రవను సరిగా చిత్తశుద్ధియట కదని కాయస్తాగారును రాజా నరేంద్రవాధు గారును కూడ చెప్పలేదు. కలసాలలో లాలాజీ ఆరోగ్యమునకు భంగము అగుకుండ ప్రభుత్వమువారు చూడకలెనుగాన బాగ్యతెలింప గుంట్లవైద్యునిచే చికిత్సచేయుప ననుమతి నియ్యకలెనని మాత్ర ము వారిద్దరు ను నుడివిరి. పంజాబురాష్ట్రము నిరంతరము గూడ వచ్చే గోరుచున్నారు. లాలా లజపతిరాయగారికి కీడు చేయుట ఆశ్రమముగాన వారికేను ను ప్రత్యుద్ధారణకు హైకోర్టును కంపలె ననుగా దొరకనమువారు రాకరించిరి. మెదటిచారణగ్రంథ లాలాజీని ఆరెక్కుచేసినది ముగట వివేకవలచేముదరకును ఆయన అనుభవించిన కారాగ్రహవాగమును రెండవశీతలోనుండి క్లింపకలెను, అని కాంతా గారు కోరిరి. రెండవసారి ఆరెక్కుచేసినపుడు ఫిర్యాదుగ్రంథము సవరించుటలో మూడువాగములు కాలయాపనము కలిగి గాన నా మూడువారములను గూడ క్లింపకలెనని కాయస్తా గారు మరల నడిగిరి. అట్లు చేయుటకు దొరకనమువారి కధికారము లేదని మెయిన్ వాడుగారుచెప్పిరి. ఇది అంత ముఖ్యమైన ముగాదు. 21 నెలలు లాలాజీ కలసాలలో నుండుటకు మన మంగీరించి నపుడు మరి మూడు నెలలుండుట చింతలేదనూ? ఆయన కీ కీడు చేయుట వ్యాధియుగాని రోగము అనినను కలంచుచునే యున్నారు.

టర్కి- సుల్తానును తొలగించుట

మహమ్మదీయుల అభిప్రాయము

సుల్తానును తొలగించినవో టర్కి ప్రతిష్ఠకు కొంత కలుగును. సరియైనది సహనపథికి ప్రతిపాదము. అది యందు కాలిఫాలను ఎన్నుకొనినపుడు గూడ వారికి భౌతికాధికారమును మతాధికారమును గూడ నుండెను, అని పలువురు హిందూజాతీయ మహమ్మదీయులు తెలిపిరి. సుల్తాను జేత ద్రోహమునకు విచారణ చేయటకు అంగోరా దొర తన మువారు నిశ్చయించిరి. సుల్తాను మాల్టాకు పారిపోయె ననుకార ప్రార్థనాదర వరాములగు హిందూజాతీయులకు సరిగా తెలియ లేదుగాని ముంజేమి జరుగవలయు ప్రార్థనాదారులు తిరులు జెందుచున్నారని భావించుచు లగు మహమ్మదీయులను మాత్రము అంగోరా ప్రభుత్వమువారి చర్యలను ప్రార్థిగా నామోదించి రని జనుకులు తెమా సంఘాధ్యక్షుడగు మాస్త్రి కిఫాయతుల్లా గారి ప్రకటన ము కల న నే తెల్లడి యైనది. సుల్తాను పారిపోవుటకుల అతనికిని బ్రిటిషువారికినిగల సంబంధము మరింత క్లుప్తమైనది. దీనినిబట్టి మహమ్మదీయతమున కతనికిలని నెట్టి ఉపద్రవము కలుగునో యని అంగోరాదొరతనమువారు కోరిం చుటకు గూడ తగిన ఆధారము కలదు. సుల్తాను పారిపోవుటకుల మహమ్మదీయుల కందరికిని అతనిపై సానుభూతి తొలగినదని కిఫాయతుల్లాగారు తెలిపిరి.

బ్రిటిషువారు అంగోరాదొరతనమును ప్రతిపాదముగా మెలకుచు సుల్తానుపట్ల ప్రేమను నటియచున్నను మహమ్మదీయుల తర్ఫీదును మోసపోరినది. ఢిల్లీలోని మహమ్మదీయప్రతిక యగు కాంగ్రెసు ప్రకటించినది.

ప్రతినిధులు వెళ్లుట

అగాఖానగారు నూచించియు వాకిం అబ్దుల్లాఖాను గారును మరికొందరును ప్రతినిధులుగా ఈజిప్టున గాని బ్రూపా ట్టు గాని వెళ్లెదలెనె తెలియచున్నది.

మాలికు అబ్దుల్లాఖాయంగారు

లండనునుండి చోటనిగారికి పంపిన లేఖవార్త

లండనునుండి మాలికు అబ్దుల్లాఖానగారు నేటిని చోటనిగారికియుల లేఖవార్త పంపిరి 20 వ తేదీని బొంబాయి నుండి టైత్రిగారు తంజివార్త పంపిరి.

నేను 16-17 తేదీలలో పారిసునగరమున యిస్కటు పాపాగారిలో ముఖ్యులు చాలసేపు సంభాషించితిని. కొంత కుదుర్పూర్తయ్యెను వచ్చినది. దీనియందు కుదుర్పూర్తయి తరువాతను జేరియున్నది. మహమ్మదీయుల కాంగ్రెసును కలుగు ననుకార ప్రార్థనలను. మేము స్వతంత్ర్య క్రియము అరబ్బులుమున్నగు వారి స్వాతంత్ర్యమును గాంధీచెదము మహమ్మదీయులు పరస్పరస్వార్థిత్వమును గౌరవించుట కలంకే సో ప్రభావ మధికమగుచు. టర్కిజాతి అంతయు మహమ్మదీయత మునకు రక్షకమై ఖడ్గపాశమై టైత్రికర్తమై యుండాలిని కంతులకు కుదుర్పూర్తయ్యెను చున్నాడు. విజయకలిమను నిలుపుటకు మేము కృతనిశ్చయములు. స్వీర్జ్వానువరుల దయా మునుడగు సర్వేశ్వరుడు కుదుర్పూర్తయి కొనకనుగాక లాసేను నగలో అనుకులపక్ష్యకాపము కలుగువరకును హిందూజాతీయ సంధికి మహమ్మదీయుల లంకనును ప్రతిపాదయి నమూనా జేచి గానే ప్రత్యేకము సర్వేశ్వరునిం దులకు ప్రార్థింపవలెను. భారతీయుల దక్షను మహమ్మదీయుల లండనును భిలాభతును గూర్చి దీక్షనహించి క్రియాపూర్వకముగా తెలుల పాపాగారికి తోడ్పడవలెను. ఈజాతీయ ప్రయత్నమున న్యక్తులన్నగడం తెదనియగూడను. వెనుకటికలెనే యికముందుగూడ త్యాగ మొనరించుటకు కుదుర్పూర్తయి సంకల్పముగా నున్నాడు. భిలాభతు భౌతికాధికారమున తెట్టిధంగమును కలుగదు. సుల్తాను తంకుల భిలాభతు అధికారమును దుర్వినియోగముచేసి జేతధక్కును ప్రతిపాదముగా కుభాదకు ఫటావా నొసంగి అంగోరీయుగా ప్రకృతి చింతలకు మహమ్మదీయుల లండనును సుల్తానును నిందించిరి. కుతంత్రముల వన్నువారు భిలాభతును రాజకీయసాధకముగా నుపయోగించినవో కుదుర్పూర్తయి తిచ్చాత్రమును సహించెను. భిలాభతు స్థానము టర్కిమహమ్మదీయజాతీయందే జేరిపోయి యున్నది. అందువలన భిలాభతు అధికారమును మరింత దృఢితు చేసినది." అని యిస్కటు పాపాగారు నుడిచిరి భాషాంగారు తిండికి శత్రువులు చాలపన్నగడలకు పన్నుచున్నారు. 20 వ తేదీని లాసాను సభజరుగు. విజయలాభములు టర్కిజాతి అందఱకుండ చేసెనుటకు చాల ప్రయత్నములు జరుగుచున్నది గాన హిందూజాతీయుల లండనును ఎప్పటికలెనే భిలాభతు సంఘము ద్వారా నిరేపింపవలెనని నేటిని చోటనిగారు ప్రకటించిరి. (హిందూ)

శాసనసభలకు వెళ్లుట

కాశీనగరమున సభ

కాశీనగరమున పునఃసంవిధమున 18 వ తేదీ సాయంత్రా నను కిక్కిరపాదగు ప్రకారం అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. శోభనీయమగు మరకొందరుప్రముఖులు నవనగ్నిందిరి. కాననసభలకు తెల్లగూడదనియే హెచ్చుచుండి నిష్క్రమణగా తెలిపిరి.

జనశక్తిపత్రిక

సంపాదకునకు జర్యానా

సిలహటులో జనశక్తి అను పత్రికలో చినిగిపోయిన ఖురాను ఛాయాపటమును ప్రకటించిరి. అందుకలన సూఫాపోలీ నులకును మహమ్మదీయులకును పరస్పరత్వము ప్రబలనని సంపాదకముద్రావకులపై 158 ఏకైక కేసుజేసిరి. సంపాదకు నకు 500 రూపాయలను ముద్రావకునకు 200 రూపాయలను జర్యానా జేసిరి.

శ్రీమద్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి ప్రతిదీక్ష

సామర్లకోట కాంగ్రెసు సంఘమువారి ఆహ్వానమునాద శ్రీరామదాసుగారు ఈనెల 19 వ తేదీని రాత్రి 10 గంటల కొక బహిరంగసభ గా విం చిరి. తెలగు వేల మం ది సభ నలంకరించిరి. సంగు కా ర్యదర్శి సమ్యాక పరమము చదివెను. శ్రీ రామదాసుగారు తమరు 116 లను కోరిరి. ప్రదక్షమున నిచ్చెదమన్న కర్మావసాద్యవ్యయ (కాంగ్రెసుసభ్యులు) తక్షణము గుసగుసలు ప్రారంభించిరి. శ్రీకొన్నిల గడ నుల్లవరాజుగా రధ్యభుజుగా నుండితమ ప్రారంభోత్సాహమును, ప్రారంభించిరి. కొంతవరకు చుచ్చటించిరి. మరిచ్చెదరు 116 ల యిర్వలేపోయిరి. రామకృష్ణయ్యగారు తక్షణమునకు భంగము కలుగుననియు తిగిరు 116 ల ప్రోవచేసి తక్షణమున కచ్చి సభగా వి చెదమనియు నుడిచి బాటికి సభ చాలించిరి కాన ముందు గ్రామములవారైనను కడకాగ్రతగా మెలగవలెనని హెచ్చరించుచున్నాను శ్రీరామగారిలో మామిడి వేవే ప్రభు పోతాప్రగడ సరసింపం పాపపూడి సత్కారాచార్యులుగారు నూడ్యే డిరి. ఇక తెలగుమును రోజులకు వీరు రాబపోలు తాలూకాలో బనేచి 15 దినములు సంవరించెదరు. నేడున యము మెయిలమిద తుని కరిగివారు. ముఖ్యముగా కోసేపి లో ప్రబోధము గలుగజేతురు.

సత్యవాది

సాతులూరు, గుంటూరుజిల్లా

అదనపు పోలీసుపన్ను వసూలు

యా గ్రామములో యాదికున నదావారించిన వారికి పూర్వదిట్టటాపు డిండి కనుబాజేసివారు. కావున ప్రకటించ కోరుతాను.

Table with 2 columns: Item Name and Amount. Items include 1 పత్రి అంతరాలపు, 2 పత్రి రామారావు, 3 పత్రి కెంకటేశ్వర్లు, 4 సాతులూరు సంకల్పరావు, 5 సాతులూరు జగన్నాథరావు, 6 కేసానపల్లి అప్పయ్యగారు, 7 అయినవోలు మునిబ్రహ్మం, 8 కల్పి నెట్టి లక్ష్మయ్య, 9 అయినవోలు పుల్లంనెట్టి, 10 కొట్టా బంగారయ్య, 11 పాటిబండ్ల రామస్వామి, 12 కప్పు చుక్కయ్య, 13 మందపాటి శేతయ్య, 14 యాదర గుబ్బయ్య.

దొండపాడు కావరమ్మలు సోమేపల్లి గుబ్బయ్యగారి పేర కూడ సాతులూరులోనే జేసెవారు. ఆయనకు రు.50 లు. ఇది అన్నియు కనుబాజైనది. ఇందులో పత్రి అంతరాలపు జెయి లులో నుండుటచే ఇంతిరగత కనుబాజు కావెను.

పత్రి రామారావు, సాతులూరు గ్రామసంఘకార్యదర్శి.

బొంబాయివార్తలు

నగరపాలకసంఘుని వేదిక

నగరపాలక సంఘమున కన్న 80 లక్షలు జవా యము మోస్తుకయినది. 231500 రూపాయలు జవావాపు మొత్తము. 224500 రూపాయలు కన్న మొత్తము. 68, 200 రూపాయలు నిలువ నిలిచినది. తాము చేయ దలంచిన నగరభివృద్ధులపట్ల కృషిమునకై ప్రభుత్వమువారి నుండి నగరపాలకసంఘమువారు కోటిరూపాయలు అప్పదీసిరి. 29 లక్షల రూపాయలు నిద్యకై కృషిచేయదలెనునది. వేయికి 46 నుండి చుచ్చుటలైరి.

హరీ హెడ్జికిన్ సెన్

బొంబాయి నగరపాలకసంఘము కభ్యక్తమునకు హరీ హెడ్జికిన్ సెన్ గారు నిలిచిరి. ఈమె కళయంత్రి. గుఱు సంస్కరి. నగరపాలకసంఘమునందు సంస్కరణములు అమలుపరిచిన తరువాత ఈమెయే మొదటి స్త్రీ శాసనసభి.

డాక్టరు ముతు

తులశోగనివారణకీటుందు నిపుణుడగు డాక్టరు హక్తుగారు నీనునుండి బొంబాయిచేరి. కొంతకాలములో కలెక్ట్ర, కడంగు, ఇంకను నికర ముఖ్యగతములకు పోక నున్నాడు.

హిందూవివాహ సంస్కరణసంఘము- బొంబాయి

బొంబాయి నిద్యార్థిసంఘమువారు అక్టోబరు 29 తేదీ నమావేళమై వివాహసంస్కరణనిమయమై కర్పించి 'హిందూ వివాహసంస్కరణసంఘము' నొకదానిని స్థాపించుటకు కీర్త్యా నించుకొనిరి వివాహక్రియ పరిశీలకు భంగముకలుగజేయుటకు ప్రయత్నకాలమున ఈచోటుకాని ఆచారముల తొలగించుట యీ సంఘముయొక్క ఉద్దేశ్యము. వివాహమునందు కన్యాకరకు ముల గ్రహించుట దోషమనియెంచుట, పుత్రపునీ 21 యేడ్లను స్త్రీకి 16 ఏడ్లను దాటిన పిచ్చటను, వారు గృహస్థాశ్రమమున బ్రవేశించుకొనినపుడును, చారివారిభాధ్యతలను గుర్తెరిగి పిచ్చటను వివాహములు చేయుట, ఒక కాళిదాసివారిం కొక కాళిదాసిలో సంబంధములను జేసికొనుటకు గల నిష్పంథమును తీసివేయుట, విధవాపునర్వివాహమునకు సవ్యతించుట నవత్వముగ బాలవిధవల వివాహమును ప్రోత్సహించుట వైభవ్యము సంప్రాప్తించిన స్త్రీలు కోశములు తీసివేయ వలెనను నిష్పంథముల తీసివేయుట, కనుక్కువారిని పురుషులు తెచ్చు, మూడు పర్యాయములు వివాహముచేయదలెనుటయొక్క యాతీర్యాచయలకు నిమిత్తముగా ముంచుట వివాహములందు పాల్గొనవలెనుట మున్నగు మూలముల నంగీకరించినవారు స్త్రీ, పురుషులకుతే తేకుండ 16 ఏ డ్లకు మైబడిక వారందఱను మో జరుగా జేరవచ్చునని ప్రావిజన్ స్పెల్టరీ గారకు ఎఫ్. సజా కండ్ గారు Settlement House, బొంబాయినందు నున్నాడు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

నెల్లూరువారి యూనివర్శిటీసము

20 వ తేదీని నెల్లూరుపురమున మైదవోలు చెంగయ్యగారి యధ్యక్షతన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున నేర్పనదగిన స్థానమున కర్పయించుటకు పాదులసభ జరిగెను. బంగోలు వెంకటరంగయ్య, నగింహాచారియార్, తూములూరి శివకామయ్యగారును ఇతరులను విద్యాలయమున నెల్లూరులో స్థాపించ దగుననియు, లండను విజయనగరములలో నేర్పనప దగద నియు ద్వివోపన్యాసముల గా విం చిరి. విశ్వవిద్యాలయ కమిషన్ వారు నెల్లూరును గూడ విం చ క విడచుట ఖండనార్త మని వాదింపబడెను. విశాఖజిల్లామున విద్యాలయ మేర్పనదగిన నని యొకరు గావించిన నూచనను ఖంధనమునకును పాల్గొని నిరాకరించిరి. విద్యాలయమును నెల్లూరులోనే స్థాపించవలెననియు, అట్లు చేసిరి నిలుకానివో నుడనెట్టిలోలోనో బండవలోలోనో స్థాపించదగుననియు, నుచపా దిమమైన తీర్మాన మేగ్రీకమున న మోదింపబడెనని తలచి వార్తకొన్ని. 20 వ తేదీని నెల్లూరు ప్రాగ్జీవ్ యూనియను వారు సంఘసభ్యులలో ప్రముఖులగు ముక్తిరాజు శివకామయ్యగారి వృత్తికి తమ వివాహమున చేయుచున్న తీర్మానము గావించిరి.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము

వైరంఘముయొక్క కాంగ్రెస్సభ్యులకు సంఘసభ 28 వ తేదీ యుడనుచుండు లెలులో జరిగెను. అప్పకృతావారము రాష్ట్రీయము ఖడ్గకాల కన్న గొనబు మొదలగు విషయముల చర్చయినది. ఈ సభ్యత్వములందు దధిమా యు గలవారు కాంగ్రెస్సభ్యులకు సంఘసభ్యులను తిక్కెక కావలెనని కారణిద్వి యెరమిల్లి మునాచ్యునుకులుగారు తలచినా ప్రసంగిరి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922 సం॥ నవంబరు నెల 21-వ తేది

మంగళవారము

క్రొత్త కలిఫ్ ను నియమించుట

తుర్కీ సుల్తాను, జాతికారమును పాటించక బ్రిటీషువారి చేతులలో కీలుబొమ్మయై నడుచుచుండును. కాక స్టాంబుల్ నోపిలునగరమునందు నిర్బంధితునివలె మెలగుచుండును. జాతీయవాదులందుచే అంగోరాయందు స్వతంత్ర ప్రభుత్వమును స్థాపించి, తురుష్కుల కారమును కాపాడగలిగిరి. అంగోరా ప్రభుత్వమును గుర్తించుటకు బహులు, సుల్తాను దానిని త్యజింపజూచెను. అంగోరాకు విజయముగలిగిన పిమ్మటగూడ, తురుష్కు ప్రభుత్వములు రెండని స్వయంపరిపాలననుండును. ఇట్టి స. దిగ్ధిగ్ధి సంకలించుకొనుటకు, అంగోరా ప్రభుత్వమువారు కాక స్టాంబుల్ నోపులునందు జలముగు ప్రభుత్వమును స్థాపించిరి. సుల్తాను చూపిన అశక్తికి ఫలితముగ, అతనిని పవిత్రభూమిని గావించిరి. తురుష్కు జాతీయ సభకే సర్వాధికారమును ఒప్పగించిరి. సుల్తాను కలిఫాగానుండుట కయినను నోచికొనలేదు. బ్రిటీషువారి సహాయము మూలమున, ఎవరికిని తెలియకుండు నితడు దేశమును విడిచి పారిపోయెను. ఇందువలన సుల్తాను అత్యంత కారమును పూర్తిగ గోల్పోయెను. బ్రిటీషు వాక్కు జోక్యము కలుగజేసికొనుటవలన తురుష్కులకు చీకటై ఆగ్రహ ముదయించుట సహజము. ఇస్మత్ పాషాగారు ప్యాసిస్ నగరమునందొక భారత మహమ్మదీయ ప్రముఖునితో జేపిన సంగతులబట్టి, మహమ్మదీయ సదాభివృద్ధిని పోగొట్టుకొనునటుల తుర్కీ ఎన్నడును ప్రవర్తించదనియు, అరబ్బులు మొదలగుజాతుల స్వాతంత్ర్యమును తుర్కీ కారించుననియు, మహమ్మదీయ మతరక్షణకు తురుష్కులెప్పుడును పాటుబడుదురనియు, గ్రహింపవచ్చును. తుర్కీకి పూర్ణ విజయము గలుగుటకు, మహమ్మదీయు లందరును ప్రార్థించుచుండవలయుననియు, కమాల పాషాగారిపై మహమ్మదీయు లందరును నభిమానము చూపుచున్నటుల తాము భావించెదమనియు, ఇస్మత్ పాషాగారు నుడివిరి. తురుష్కుల నిశ్చయము, స్వలాభ ప్రేరితమయినది గాదనియు, సుల్తాను తన కిలాఫాత్ అధికారమును దర్శినియోగము గావించెననియు, కుట్రదారులవలనకు జక్కిన కిలాఫాత్ ను తురుష్కులికమీద నెన్నడును సహింపరనియు కిలాఫాత్ స్థానము తురుష్కు-మహమ్మదీయ జాతీయందు నిలిచియున్నదనియు, మహమ్మదీయ ప్రపంచ సహాయమును సానుభూతిని ఈజాతి కోరుచున్నదనియు, డెలుపుచు తురుష్కుల కష్టములను గుర్తించింపలకు ఇస్మత్ పాషాగారు మహమ్మదీయులకు కృతజ్ఞతాపూర్వకవందనముల నొసగిరి.

భారత మహమ్మదీయభిప్రాయముగూడ ఇందు కనుగొనునగును. సుల్తాను తుర్కీ దేశమునుండి నెవరినోపుటచే మహమ్మదీయుల సానుభూతిని కోల్పోయెననియు, సుల్తానుపక్షము నవలంబించుట నలనబ్రిటీషు మంత్రాంగము మహమ్మదీయులలో భేదాభిప్రాయమును కలిగించజాలదనియు, వీరు డెలుపుచున్నాడు. కలిఫాత్ విడివరకెన్నకొనుచుండి నిరంతరము డెలుపుచు గలవు. ఆగాఖాను గారు గూడ ఇట్టి యభిప్రాయమును వ్యక్తించిరి.

అంగోరా జాతీయ సమావేశము వారిపుడు రాజ్యమునకు వారసులగు అబ్దుల్ మజిద్ గారిని కలిఫాగా నెన్నుకొనిరి. ఈ ఏర్పాటు మహమ్మదీయ ప్రపంచమున కనుకూలించునని భావించవచ్చును. తురుష్కులు వేరొకరికిగల బ్రవర్తింపజాలరు. సుల్తానుగారి పలాయనమును, తురుష్కులందరును ఖండించుచున్నారు. అట్టివానిని కలిఫ్ గా సంగీకరించుట దుర్లభము. క్రొత్త కలిఫ్ గు అబ్దుల్ మజిద్ గారు ఉస్మానియావంశమునం దెల్ల ఈ కడవికి తగిన వారని తురుష్కులు ఎంచుచున్నారు. వీరికి మత సంతక్షణయందును, దేశసౌఖ్యమును పెంపొందించుటయందును పట్టుదలగలదు. వీరికి ఏబది నాలుగు వత్సరముల వయస్సు. వీరు విద్యాధికులనియు, సంగీత చిత్రకళా ప్రవీణులనియు, కడు సమర్థులనియు తెలియుచున్నది. అబ్దుల్ మజిద్ గారు తురుష్కు జాత్యభివృద్ధియందు తమకు గల విశ్వాసమును వ్యక్తపరచిరి. తురుష్కు ప్రజలకును ఇస్లాం మతమునకును సేవజేయుటకు తమకు దృఢవాంఛ గలదనియు, అంగోరా జాతీయ సమావేశ నిశ్చయమును తా మంగీకరించితమనియు, వెనుకటి సుల్తాను తన చర్యవలన వంశభ్రష్టుడయ్యెననియు, ప్రకటించిరి. కలిఫాఅధికారము సుస్థిరముగ నెలకొల్పబడినది. తురుష్కు జాతీయ సమావేశము కిలాఫాత్ కు అండగనుండి రక్షించుచుండును. ఈ ఏర్పాటును మహమ్మదీయు లెల్లరును హర్షించెదరనుటకు సందియములేదు. కిలాఫాత్ సమస్య మహమ్మదీయులకు సంబంధించిన ఆంతరంగిక సమస్య. దానితో నితరులు జోక్యము కలుగజేసికొనుట భావ్యముగాదు. మహమ్మదీయులలో కల్లోలము బుట్టించుటకు ప్రత్యర్థులు గావించిన ప్రయత్నములంతవరకు వ్యర్థములయ్యెను. తురుష్కుల అనేకకష్టముల నెదిర్చి, మరల తన స్థానమును నిలుపుకొనుట, మిగుల ప్రశంసార్హము.

మలేరాజ్యములు

మలేరాజ్యములకు దక్షిణ హిందూస్థానము నుండి 1921 సంవత్సరమునందు 45673 మంది చనిరి. 1920 సంవత్సరమున వెడలినవారకన్న వీరి సంఖ్య మిగుల తక్కువగనున్నది. కూలీలలో చెన్నరాజధాని వారలే అధికముగనున్నారు. 42164 మంది నివేదికవత్సరమున కొలువును విడిచిలేచి బోయిరి. ఇందుకేదయో ప్రబలకారణ ముండవలయును. ఏభాధయులేనిది వీరలు పారిపోయెదరని తలంపవీలులేదు. వీరిలో వేయింటికి ఇరువదిమంది చనిపోవుట, విషాదకరము. కూలీలు దాఖలుచేసిన కంప్లెయింటులు 933 రెజిష్టరు చేయబడెను. మేనేజరులు కొట్టుట, వేతనముల నీయకపోవుట, డిస్మిసు జేయుట, కుటుంబములను వేరుజేయుట మొదలగు కారణములు గలవు. ఇందునుబట్టి కార్మికుల దుస్థితి గ్రహింపవచ్చును. ఈ కంప్లెయింటులలో ననేకములు అబద్ధము లనియు, కొరగాని వనియు త్రోసివేయబడెను. యజమానులు ఆర్దురు శిక్షింపబడిరట. 1921 సంవత్సరమున కలవరములు కొన్ని గలిగెను. ఆందులో, తెలుగు వారు కొందరు అసిస్టెంటు మేనేజరును కొట్టిరని, నివేదిక డెలుపుచున్నది. మొత్తముమీద కార్మికులు అసంతృప్తులైయున్నటుల కనుగొనవచ్చును. ఇంతియ గాక, కూలీ చాలవరకు తక్కువని, నివేదిక యంగీకరించుచున్నది. రబ్బరు పరిశ్రమ మంచినీటిలో లేకుండుటయే ఇందుకు కారణ మని డెలుపుటవలన లాభము లేదు. తోట్ల యజమానులు తమ లాభములకు దగిన కూలీని ఇదివరకే చ్చియుండురు. లాభము కొంచెము తగ్గినంత మాత్రమున కూలీగూడ తగ్గవలయు ననుట భావ్యముగ

దోషదు. 24 గురు కూలీలీవత్సరమున అత్యంతము గావించుకొనిరి. భారతీయులలో జననమరణముల సంఖ్య దగ్గిపోయెను. 135017 మంది కూలీలలో 2447 మంది చనిపోయిరి. 1921 సంవత్సరమున 7560 మందిని మలయారాజ్యములనుండి పంపివైచిరట. రబ్బరుపరిశ్రమ షీశించుటయే ఇందుకు కారణమని తెలుపబడెను. పరిశ్రమ షీశించినపుడు మందుగ బలహీనులను పంపివైచుట ఆచారమట. భారతీయులు విదేశములకుబోయి, ఈరితి కడగండ్ల బతుకన్న గాంధీమహాత్ముడు పదేపదేచిన రాటమును చేపట్టి భుక్తినిముక్తిని సంపాదించుట లాభకరము. మనదేశపుకూలీలను మోషన్ కు కొనిపోవుటకు కొందరు వచ్చుచున్నారని తంతివార్తలలోగలదు. నాయకు లీ ప్రవాసమునాపుటకు తగు ప్రయత్నముల జేయవలయును. ఈదేశమునందే ఎందరకయినను గౌరవముగ జీవనాధారముగలదు. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభింపనంతవరకు ఇతరదేశములలో వారిని సేవముగ జూచుట వింతగాదు. భారతదేశగౌరవమున కిది ఎంతకళంకదాయకమో యూహింపవచ్చును.

సంస్కరణముల ప్రయోజనము

సంస్కరణములు విఫలములయ్యెనని ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు పత్రిక సూచించినందులకు, సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా, లీడుపత్రికలు జవాబిచ్చెను. సంస్కరణములు జరుము గాంచలేదని ఈపత్రికలకును తెలియును. కాని, ఇందుకు నిరాకరణోద్యమము కారణమని సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక దలచుచున్నది. నిరాకరణోద్యమము వలన సంస్కరణములకు బలము కలిగెననియు, వానిని భగ్నము జేయుటకు నిరాకరణావలంబులు శాసనసభలోనికి బోవలెననియు భావించెడివారు, ఆపని ఇదివరకే జరిగెనని సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికనుండి గ్రహింపవచ్చును. ఈపత్రికకు, సోషలు రిఫార్మరు చక్కని జవాబిచ్చినది. ఇప్పుడు అధికారమును వహించినది సహకారవాదులు. ఏయవ జరుము వాటిల్లినను, పాధ్యత వారిపైననే నిలచియుండును. కన్ఫెరెన్టీపు పక్షము అధికారములోనున్నపుడు, ప్రభుత్వ మపజయము గాంచెనేని ఆభాధ్యతను లిబరలు పక్షమువారిపై మోపవీలులేదు. అన్ని పక్షముల వారును తోడ్పడి అనుకూలఫలితము గలుగుచో, దానిఖ్యాతిని వహించుటకుమాత్రము, సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక కభ్యంతరము లేదు. సంస్కరణములకు బూర్వమును, సంస్కరణములకు పిమ్మటను నిర్బంధముల తీవ్రతను గమనించిన, సంస్కరణముల లాభము వ్యక్తపడునని లీడుపత్రిక డెలుపుచున్నది. ఇందులకు ఇండియను సోషలు రిఫార్మరుపత్రిక యిచ్చినజవాబు ఎంతయు సమంజసముగ నున్నది. సంస్కరణములులేని సమయమునకన్న, దేశదురవస్థ పిమ్మటనే యధికమయ్యెనని, రిఫార్మరుపత్రిక స్పష్టపరచినది. వంగదేశ విభజనసమయమున పైతిము, ఇప్పటిరీతిన నిర్బంధములను ప్రయోగించియుండలేదు. అరాజకము వ్యాపించియున్న దినములలో పైతిము, ఇందరుప్రజలను కారాగృహమున కంపియుండలేదు. సంస్కరణములు విఫలములయినటుల స్పష్టము. మితిమాలు పసిబూసి మారేడుకాయ జేయుటవలన, నిజము తెలియక పోదు. సంస్కరణముల నింకను నెక్కుడుగ రూపుమాప వసనరము లేదు. వానిజోలిబోవక, ప్రజలు స్వశక్తిని పెంపొందించుకొనుట యత్యవశ్యకము.

మొదటి పాఠము : నూనెరక్షణ

దెయిలీ మెయిల్ పత్రికలో వర్ణనలో ఫిలిప్పై గారు వ్రాసిన వ్యాసమనందు, మొదటి పాఠములో గల నూనెగనలపై వారికిగల యభిమానమును కనుపరచుచున్నారు. ఎంతభర్తయును మెసపాటే మియాను బాగుచేయవలయునని వీరు హెచ్చరించుచున్నారు. ఆంగ్ల దేశము అండగ లేకబోయిన, మెసపాటేమియాలో పెట్టుబడి పెట్టుటకెవరును ముందుకురానియు, అరబ్బుల రాజ్యముపై నెనకిని విశ్వాసము లేదనియు, నూనెసంరక్షణనిమిత్తము మెసపాటేమియాలో సైన్యమును నిలిపియుంచవలెననియు, వీరు హెచ్చరించుచున్నారు. ఇందునుబట్టి మెసపాటేమియాపై బ్రిటిషువారికిగల మక్కువకు నూనెగనలే ఆధారభూతములని గ్రహించవచ్చును. ఈనూనెగనలపై ఆశచే, అరబ్బులకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటకు వీలుండదు. ధనాశవలన, ప్రజల స్వాతంత్ర్యమున కెటుల భంగము కలుగుచున్నదో యూహింపవచ్చును. ఇంపీరియల్ భావములు మారినగాని, ప్రపంచశాంతి నెలకొనజాలదు. మాండేలులను సృజించుటవలన, ప్రపంచమున పరాధీనత ఇంకను విస్తరించుచున్నది. యూరపు సంగ్రామము స్వల్పజాతుల స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటకు బదులు దానికి మరింత హానికరముగ కలిగిమించినటుల, స్పష్టము.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ కలకత్తాలో నిన్నటి మధ్యాహ్నము గూడెను. అసోసియేటెడు ప్రెస్సు వార్తల ప్రకారము, మూడువందల ఏబది మంది సభ్యులలో రెండువందలమంది హాజరయిరి. దాసుగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసము గావించిరి. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు శాసనోల్లంఘనము గూర్చి తీర్మానము నుపసాదించిరి. ఈ తీర్మానము, శాసనోల్లంఘనసంఘ నివేదికమునందలి సూచనల కనుకూలముగ నుండెను. దేశము సమష్టి శాసనోల్లంఘనమునకు సంసిద్ధముగ లేదనియు, కొన్ని హద్దులమధ్య సమష్టి శాసనోల్లంఘన మన సర మగునని, రాష్ట్రీయసంఘములు స్వంతభాగ్యతపై ననుజ్ఞ నియవచ్చుననియు, అందుకు డిల్లీమరతులను పూర్తి జేసియుండవలయు ననియు, ఈ తీర్మానము గోరుచున్నది. రాష్ట్రీయ కీషయమై స్వాతంత్ర్య మియబడెను. నెహ్రూగారి తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. నేటిదినము ఈ సభ మరల గూడెను. వివాదగ్రస్త మగు శాసనసభా ప్రవేశ విషయము గూర్చి చర్చ జరుగును. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభ దేశాభిప్రాయమున కనుకూలించు తీర్మానము గావించి, తనగౌరవమును నిలుపుకొను గాక.

గనులయజమానులు

బొగ్గుగనలలో భూమియడుగున చిన్నవాండ్రను నియమింపగూడదనియు, స్త్రీలు పనిజేయకుండ నిషేధించుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారముండవలయుననియు, బొగ్గుగనల చట్టములో సేర్పాటు సూచింపబడెను. ఈ ఏర్పాటు అంతర్జాతీయ కార్మిక సమావేశసూచనలకనుగుణముగ చేయబడెనది. గనులయజమానుల సంఘము మాత్ర మిసూచనలకు వ్యతిరేకాభిప్రాయము దెలుపుచున్నది. భూమియడుగున పిల్లల ఆరోగ్యము చెడునని ఈసంఘమువారు రంగీకరించెదరు. కాని, తమకు సప్తముగలుగుచుగాన, ఈ ఏర్పాటును తీసివేయవలదని వీరునుచున్నారు. చిన్నవారల ఆరోగ్యమే ముఖ్యమో, గనులయజమానుల లాభమే ముఖ్యమో యూహింపవచ్చును. అంతర్జాతీయ

కార్మిక సమావేశసూచనల తమయభిప్రాయములు వెల్లడిగాలేదనియు, అందుచే నీ ఏర్పాటులు సరియగునవిగావనియు, వీరి యుద్దేశము. కార్మికుల శ్రేయోభివృద్ధి కెట్టి ఏర్పాటుల సూచించినను, యజమానులక్షుపడుచుందరు. వారికి స్వీయలాభమే ప్రధానము. హిందూదేశమునందు సైతము కార్మిక సమస్యలు క్లిష్టములగుచున్నవి. ఇవి పాశ్చాత్య పారిశ్రామిక విధానముయొక్క ఫలితము అని ఎంచవచ్చును.

అధికార పర్యటనము

ప్రజల కష్టములేని సమయమున, అధికారులు పర్యటనము సలుపుటవలన, పరిస్థితులు చక్కబడజాలవు. బరహంపురమునందు, గవర్నరుగారి ఆగమమునకు తమ అసమ్మతిని జూపుటకుగాను ప్రజలు హఠాత్తాళము నవలంబింప నెంచిరి. ఇందుకు భిన్నముగ మ్యునిసిపలు సంఘమువారు గవర్నరుగారికి అడ్డెనున సమర్పించబోవుచున్నారు. వీరే ఇదివరకు గాంధీమహాత్మునికి అడ్డెనున సమర్పించి యుండిరి. మ్యునిసిపలు సంఘమువారి చర్యను ప్రజలు హర్షింపలేదు. హఠాత్తాళముగూడదని గంజాముజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారికి మ్యునిసిపలు ఛైర్మనుగారు వ్రాయుగ, వారికి కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శి మరల ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. మ్యునిసిపలుసంఘము వారి హితమును తా మంగీకరింపమని దెలిపెను. మ్యునిసిపలు సంఘసభ్యులు, తమ ఇచ్చకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించుచున్నారని, ప్రజలు భావించుచున్నారు. వెనుక గుంటూరు మ్యునిసిపలు సంఘమువలెనే, బరహంపురము మ్యునిసిపలు సంఘ మిప్పుడు ప్రవర్తించుచున్నది. కాని, వారివలె వీరును, తమ పౌరజాతును త్వరలో గ్రహించెదరని నమ్మదము. ప్రజాభిలాషలను తృప్తికరించుట, వారి ప్రతినిధులకు పాడిగానెరదు.

పార్వతీదేవిగారి అరెస్టు

నిర్బంధతీవ్రత ఇంకను ఆగిపోలేదు. నిరాకరణోద్యమబలమున కిది నిదర్శనము. దేశబంధు లాలాలజ పతిరాయంగారి కూతురుగ పార్వతీదేవిగారిని, ఇండియన్ పీసలుకోమ 124 (ఎ). 153 (ఎ) కెక్స్ నులక్రింద అరెస్టుజేసినట, తంతివార్త దెలుపుచున్నది. స్త్రీల అరెస్టులను సైతము కొనసాగించుటబట్టి, ప్రభుత్వమువారికి స్త్రీల కార్యదీక్షకంటకమగుచున్నదని కనుగొనవచ్చును. కొంతకాలముక్రిందట పంజాబు శాసనసభకు జరిగిన ఎన్నికలను బహిష్కరింపవలయునని, పార్వతీదేవిగారు వోటులను నుద్బోధించి, విజయముగాంచిరి. ఇట్టికార్య పరతఃత్రురాలిని, చిరకాలము స్వేచ్ఛగ నుండనిచ్చెనని తలంప మీలులేదు. నిర్బంధతీవ్రత, స్త్రీలను కార్యవిముఖులగావించుటకు బదులు, వారిలో నూతనోత్సేజము గలిగించుననియు, పురుషులవలె స్త్రీలను దేశసేవ యొనర్చుటలో పరమోత్సాహము జూపెదరనియు, నమ్మదము. దేశభక్తులును, భక్తు రాండ్రును కారాగృహములకు జనుచుండ, శాసనసభాప్రవేశమును గూర్చి యోచించుట మిగుల అసభ్యము.

గవ్యస్థానము జేరుట

ప్రభుత్వమువారు రెన్ని యాటంకముల బెట్టినను, అకాలీలు గురుస్థానము జేరగలిగిరి. గురుకాబాగునకు జేరిన భూములును గృహములును, పాకశాలయు, అకాలీల స్వాధీన మయ్యెను. అకాలీల ధైర్యోత్సాహములు భారతీయుల కీ తరుణమున మార్గదర్శకము నుండవలెను. త్యాగి యొప్పున నృధగ బోదు. దృఢపతకల్ప మెన్నటి కయునను సఫలము గాక మానదు. విశ్వాసకూన్యతవలననే,

యనర్థము లెన్నియైన చేకూరును. భారతనాయకులు కొండెరిలో అట్టియోవ మిప్పుడు గనుపించుచున్నది. ప్రజలు కార్యదీక్షను గనుబజచి, నాయకుల మోహమును బాపుట యత్నింపవలయు.

కూప్రభువుగారి నియామకము

హర్షింజి ప్రభువుకు బదులు, కూప్రభువు గారిని ప్రాచ్యదేశమునకు ప్రొచి రాయబారిగ బంపిరి. ప్రస్తుత బ్రిటిషు ప్రభుత్వము కన్సర్వేటివు శాఖకు జెందియున్నది. కూప్రభువు లిబరలు పక్షమునకు చెందియున్నన, వీరిని రాయబారిగ నియమించుటలో బోనార్లా ప్రభుత్వము దూరదృష్టిని, సహనమును కనుబజచెనని ఎంచవచ్చును. లిబరలు పక్షమువారిని చేరదీయుటకు, బోనార్లా గారి ఏర్పాటు కావించియుందురు.

పాంచాలశాసనసభ.

ప్రస్తుతము నిలిపివేయబడుట

పాంచాల శాసనసభ ప్రస్తుతము నిలిపివేయబడినది. ఆరాయము సభివృద్ధిచేసి ప్రభుత్వపు అర్హతకలిగి తొలగించుటకు మార్గముల సర్వేక్షింపబడుచున్నది. సర్ విలియం మేగార్లుగా దుకపాదించిన తీర్మానముపై చర్చ సభ్యులు కొలదిమంది మాత్రమే వచ్చుటచే నిలిపివేయబడినది.

విచిత్రముగు మోసము

పూర్వము ఏటా అను హాస్పిటల్ స్టీటరులో హెడ్ గుమాస్తాపని జేసిన ప్రాంత ఆనా యననతరు పూర్వపు రబ్బరు షా-ఫును ప్రయాణపు వారంటులను దొంగతనముగ దాచికొని కచ్చి, వారి ద్వారా సెప్టెంబరు 24 వ తేదీనాడు పూనానుండి బొంబాయికి 7 రెండరంతగతి టిక్కెట్టులు 7 ఇంబర్మిడియేటు టిక్కెట్టులు సంపాదించి వారిని రహస్యమున నమ్మకొని యాధిక హావారిచిందులకు కేసుచేయబడెను. విచారణజరుచున్నది.

సంస్థానాధీశులసభ.

స్థాయిసంఘసమావేశము.

డాక్టర్ సత్రూతామ్యునగారు ఢిల్లీలో జరిగిన సాస్థానాధీశసభా స్థాయిసంఘసమావేశమునకేరి ఆల్బర్ట్, బి: సిర్: పాటియాలా, కచ్చి, పాణిపత్తురు సంస్థానాధీశులు సమావేశమున కడచెందిరి. కర్చిలోవాగ్హాక్ కమాండర్ నికల్సర్. జే. హెచ్. కాట్స్, సి. ఆర్. క్లాక్, డి. బి. యూబాక్ గారు కూడ కొన్నిభలలో పాల్గొని చర్చకు సంబంధించిన విషయమున కేటించుచుచుచ్చిరి.

గజ్జపుబండివాడు దొంగలను పట్టుకొనుట

బొంబాయిలో కొందరు దొంగ లొక సామెలు జేయజూనుండి 4440 రూపులు దొంగిలించిరి. ఆ దొంగలలో యిరువురొక గజ్జపుబండి పండికొని పోవుచు రహస్యముగ తనలో తాను సంభోషించుట విని బండివాడు అనుమానపడి పోలీసు వైదక ప్రక్కగా బండిని తోలబోవ దొంగలు బండిని వేరొక దారిని తోలు మనిరి. దొంగల న, స్త్రీ మ ను లోడిం పిన తరువాత బండివాడు పోలీసులకు సంగతి తెలిపెను. తోడ కేపోలీసువారు దొంగల నరెస్టుజేసిరి. దొంగలలో నొకడు నేర మొప్పి కొని ఆప్రావోద్యము, కేసు జరుగుచున్నది.

కీ.కే. రాన్ బహదర్. గణేశకృష్ణ సతేగారు సీ.వి.ఈ.

వీరు 18 వ తేదీయందు మన 4 గంటలకు మోలాపూరు న వ్యతిరేకించి వీరుకొంత కాలమునుండి కైత్యకోశమునకు సంబంధించిన రోగముతో బాధపడుచుండిరి. చివర కిది నంజు రోగము అని వికిదింపగ వీరు మృతినిందిరి. సతేగారు 12 సంవత్సరములు బొంబాయి శాసనసభలో సభ్యులుగనుండి ఆసేకములగు నుపసంఘములలో పనిజేరి ఈసభ్యుల ప్రభుత్వమునాచే నేర్పరపబడిన ఎక్సైజ్, రిటెంయ్ మెంట్ కమిటీల కభ్యుతా లు గ నుండి రి. కొన్ని సంవత్సరములు మోలాపూర్ మ్యునిసిపాలిటీ కభ్యుతాలుగా నుండి చువ్వాహ్ను దహనసంస్కారపుచు నున నేతునుచున్నది. భార్యను బొంబాయి ప్రాంతము మొలకొనివి గొంకరాచిమను మాయుడెన. డిల్లీను. కీ కృష్ణు వీరు గుణవంతులను ప్రశంసించిరి.

విదేశీ వార్తలు

కొత్త కలిపాను ఎప్పు కొనెను

అబ్దుల్ మజీదు గారు

లాసేనుసభ - మిత్రమండలిసలహా

అంత్య సంవత్సరము గారు

చర్చకు చాల అవకాశము గలదు

అందక, నవంబరు 20 ఉదయము 12-20.

కాన్స్టాంటిన్ నోపిలునుండి డెయిలీ మెయిలు పత్రికా విలేఖరి ఇట్లు తెలియజేసెను.

కొత్త కలిపాగారిట్లు చెప్పిరి:—

నాకు ప్రజలయందు చాలవిశ్వాసము గలదు. జాత్యభివృద్ధియందు అచంచలముగు నమ్మకము గలవాడను.

ఇస్లాముమతమునకు నేను చేతులు గట్టుకొని నేనడేసెదను. నాప్రజలనుగూడ త్రికరణసుద్ధిగ మహమ్మద నొనర్చెదను. అంగారా నేషనల్ ఎసెంబ్లీ వారి విధానమును తీర్మానమును నాకు అంగీకారమే. ౬౮వ మహమ్మదాలీగారు స్వయంకృతావరాధముచే రాజకుటుంబమునుండి వేలిచేయబడినది.

కలిపాగారు చిత్రకళానిధి గానకళానిధి విరుదు, తన ప్రజ్ఞాతత్వమును మొన్న నే అందనులో ప్రదర్శించెను. కలిపాగారి సతీతిలకము ఫిడేలు వాయిం చుటలో కమనెర్సరి. రాజకీయములందు గ్రేటుబ్రిటను, తర్కికని వారివారి ముసల్మాను లాభముల ననుసరించి సభ్యుల గోరువారు.

అందక, నవంబరు 19. సాయంత్రము 6-45

మైన్స్ పత్రికా కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు విలేఖరి ఇట్లు తెలిపిచెప్పెను:—

అంగారా నేషనల్ ఎసెంబ్లీవారు కొత్తకలిపా అబ్దుల్ మజీదుగారిని ఎన్నుకొనిరి. ౬౮లు 162 వోట్లు 148 వోట్ల వచ్చినవి.

అందక, నవంబరు 19:—సుల్తానువంశజుడైన అబ్దుల్ మజీదుగారిని కలిపాగా నెన్నుకొనిరిని అమెరికా ఆఫీసియేటెడ్ ప్రెస్సు విలేఖరి కాన్స్టాంటిన్ నోపిలునుండి తెలియజేయుచున్నాను.

యువరాజగు అబ్దుల్ మజీదుగారి నెన్నుకొనిరిని అధికారులు ప్రకటించిరి.

మమూలు ఉత్సవములన్నియు రేపుజరుగును.

అబ్దుల్ హలీదుగారికొడుగు సెలీముగారికంటె మజీదుగారి కెక్కు వంతులు వచ్చినవి. అందుచే మజీదుగారే ఎన్నుకొనబడి రని తెలచిరి.

చర్చ మరల ప్రారంభమైనదనియు కార్యక్రమములలో జగడము గల్గెననియు ఇటీవల అంగారా నుండి సమాచారములు వచ్చుచున్నయి.

సుల్తాను మ దిరములో అల్లకల్లోలముగ నున్నది. పూర్వపుసుల్తాను సంబంధీయుల చావగా మిగిలినవారు అందరును కెమాలిస్టులతో జేరిరి. సుల్తానుగారు జేతత్యాగముచేసి పోవునపుడు తన భార్యపుత్రాదులను బాగ్రతగా కనిపెట్టి చూచుచుండవలయునని హుక్మింగ్గ సేనానిని కడదీసముగ ప్రార్థించిరి. వీరిభార్యలలో కొందరు సుల్తానుగారు

న్న ప్రదేశమునకు బోయి వారితోడనే ఉండుటకు కోరి రని తెలియుచున్నయి.

అబ్దుల్ మజీదుగారు సుల్తాను, కలిపా అధికారములను విడదీయరాదన్నటుల కొన్ని చోట్ల అనుకొనుచున్నారని తెలియుచున్నది.

వంశపారంపర్యముగవచ్చుచున్న ఆచారమును తప్పించి కొత్తవానిని కలిపాగా నెన్నుకొనుదురేమో యని చాలమంది ముసల్మానులకు అసంతృప్తిగల్గెను. అట్టియెడల వంశములోని వానినే ఎన్నుకొనుటచే ఆ అసంతృప్తి శమించును.

అబ్దుల్ మజీదుగారు కలిపాగా ఎన్నుకొనబడిరిని అధికారులు అంగారానుండి ప్రకటించిరి.

*** **

అబ్దుల్ మజీదుగారు

కొత్తకలిపా

కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు, నవం. 20:— ఆరవ మహమ్మదు గారిని కలిపాపదవినుండి తొలగించుచు ప్రకటనమును తెలియజేసినది ౬౮వ మహమ్మద కనంఘమువారికి జాతీయ ప్రభుత్వము వారు కడు దీర్ఘాలోచన చేసి ఉత్తరపు తేలిరిని అంగారానుండి అధికారులు రిపీటుగారికి తెలియజేసిరి. అక్కడ కలిపాకు కొన్ని సుల్తాను పాపిపోవుటయే వ్యభిచారమునకు కారణమును జూపవలయుననిరి. ఇట్టివిషయముల కొరకు ప్రమాణమును గైకొనిరి. కాలిఫేటునకు వందలకు గా రెండు అన్ని విధముల తగినవారిని అంగీకరించి దీని నాధానిముడేసికొనవలెననియువారు తమ ఎన్నికలయందు ఈయనకే ఓటునిచ్చిరి. ఈయను వీటిమహా ఉత్సవములు రేపు జరుగును. ప్రస్తుతన యందు జూపిన నిశ్చయముచే వందలకు గా రెండు సంవత్సరమును జూపిరి.

మతమును ప్రోత్సహించునది ననియు దేశముయొక్క అభివృద్ధికి ఎక్కువజేసి సౌఖ్యమున కలుగజేసినది నని కొత్తకలిపాగారు నడిపిరి.

అబ్దుల్ మజీదుగారికి ౮4 ఏండ్లున్నది. వ్యభిచారమునకు వంశమునకు సంబంధించిన సుల్తాను అబ్దుల్ మజీదుగారి తనయును గొప్ప విద్యాధికుడు. సంగీతవిశ్లేషకులయందు గొప్ప పాండిత్యముగలదు. అప్పుడే అమీరుగారికి రెండు ఓట్లు వచ్చినవి.

సుల్తానుగారు పాపిపోయి రనువార్తను వినుటచే రిపీటుగా చాల భావోద్వేగములైరి. పోలీసు అధికారులను తెగిదిట్టిరి. సుల్తానుకు వరాధికము గల్గు ననుచున్నది. రాజకుండరమును వదిలిపోయిన రెండుగుంటలవరకు సుల్తానుగారి పలానాను ఎవరికిని తెలియదు.

నేషనల్ ఎసెంబ్లీ ప్రత్యేక సమావేశము

నవంబరు 18:—సుల్తానుగారి పలానాను విన్నతోడనే తురుష్క-కాలిఫేటుసభవారిని సమావేశము జేయుటకు అంగారా ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి

బ్రిటిషు సౌకాదళచలనము

మల్తాన, నవంబరు 18:—కాంకర్లసౌకలో సుల్తానుగారి అంగరక్షకులు దిగిరి.

‘సెరిసు’ బ్రాజరు ఓరూ కాన్స్టాంటిన్ నోపిలుకు పోయెను. ఇంకొక రెండు ఇలాంతియాలు రేపు అచటి కేగును.

కెల్గిమాక్, చనకు ప్రదేశములకు గురునారాయణుడు దైవానికపు సెముట్టును గొంపోవు నాకయు స్థూర్ణాను నాకయు బయలుదేరిపోవును.

నిన్న బెడిసము కాంకర్లసౌక చనకుకు జేరెను.

సుల్తాను పలానానము

అంగారావారియభిప్రాయము

కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు అంగారానుండి రిపీటు పాపాగారి కేతంతి వచ్చినది:—

సుల్తాను రాజ్యాధికారమును కలిపా అధికారమునంబు విడదీయుటకు ఎడబిచ్చినది తీర్మానించి రను కొత్తకలిపా నెన్నుకొనుటకు ఈ మల్తానగారిచే కలిపాగా పూజించినది మని జెప్పినది ఏలసాలోపాకడకిచ్చినోఅంగారావారికి తెలియజున్నది.

వార్తాపత్రికల ఖండనము

టెంకాకను డైరెక్టర్ల ఇట్లు వాగొనచున్నది:— ఇంతకుముందు 25 సుల్తానులు ఉన్నాకొరంజులో నుండిరి. కాని అఖిలసల్తాన ఆరవమహమ్మదుగారికి కుచ్చుకులేదు. యమ యమ వచ్చినపుడు తనపరివర్తన నుంపుకొని గౌరవమును కాపాడుకొనుటకు ప్రయత్నింతు ప్రయత్నింతు.

పూర్వపు తురుష్క-కాలిఫేటు కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు నుండి ఈజిప్టులోదిగిరి. ఎంతకాలముండెదలో తెలియదు. ఇంకను 100 మంది ప్రమాణము మార్గమునకును నున్నాడు. బోలీషు విటల ప్రోత్సలముచే మిత్రమండలి యొద్దము ప్రకటించవలె నని కెమాలిస్టులు నిర్ణయమును జెట్టుకొనుచున్నారు. జర్మనుల ప్రోత్సలముగూడ నున్న దనుకొనుచున్నారు. కెమాలిస్టులైక్యములో నిజమును తురుష్క-కాలిఫేటు లేదు. ఎవరో కారానులు ఊరు చేకలు లేనివారే. కాని చెప్పదగినవారు లేరు.

అంగారావారి ఆశ్చర్యము

సుల్తానుగా రెట్లు పాపిపోవుటకు వీలైనదో కనగొనవలెననియు అతన పాపిపోవుటకు కారణ మేదియో తెలియదని.

రక్షణము కొరక కలిపాగారి నెన్నుకొనకు రక్షణమునున్నది.

ఆగ్రాగారి యభిప్రాయము

అందక, నవంబరు 19:—కాలిఫేటు భవిష్యత్తును గుర్చి ‘కొడే ఎక్సుప్రెస్’ పత్రికలో వ్రాయుచు ఆగ్రాగారి గాట్లు తెలియజేసిరి:—అట్టో మహమ్మదునకు జెందినవారు కాలిఫేటుకు ఇరుగుగారు. అటులూడరాదు. ఇండియాలో కాలిఫేటు ఉండుట ఎటులు సాధ్యమగునో తెలియదు. ఈ విషయమై బ్రిటిషువారు తెలియకుండా మాట్లాడరాదు. ఎంత మాత్రము బోక్యము కలుగజేసికొనరాదు. ఇస్లాము మతములో జేరిన నున్న యభిప్రాయమునకు వదలిపెట్టవలెను.

పోయికోకేరుగారు ప్యారిసుకు తిరిగివచ్చుట

లాసేనుసభ ప్రారంభమగుటతోడనే సమావారము ప్యారిసుకు తిరిగిపోయెదరని అనుకొనుచున్నాడు. లాసేనుసభాభ్యుత్తులు స్విట్జర్లాండు కాపురములు జార్జరు హాయలుగారు. జాల్మనులో నున్న మిత్రమండలిఅధికారులతో గూడ కలసి కొని మంగళవారమునాడు పోయికోకేరుగారు ప్యారిసుకు కేగెదరు.

మిత్రమండలి సూచనలు

తయారయినది కాని ఇయ్యది అంత్యసంవత్సరములు గావు. తురుష్క-కాలిఫేటు ఆమూలాగ్రముగ చర్చించు అవకాశము నిమిత్తము చేయబడినది.

మిత్రమండలి సెప్టెంబరు 28 తేదిని జేసికొన్న మిత్రమండలి మరతులకును వీటికిని ముఖ్యముగా మాన్యు ఏర్పియు జేయబడెదను. కాని తురుష్క-కాలిఫేటు, విదేశీయమిత్రముల సౌఖ్యసంఘములు, అట్టోమాను ప్రభుత్వములయందు మరల వివిధ లాసేనుసభలో స్నేహభావముతో చర్చించబడును. అందరును ఈవిషయమై ఏకాభిప్రాయముతో నున్నందులకు పోయికోకేరుగారు సంతసిందిరి. ఇది చాల ముఖ్యమైనదనిరి. కర్ణా ప్రభువుగూడ అటులనే అనెను. ఫ్రెంచి, ఇటలీ ప్రతినిధులు గూడ లాసేను సభలో ఇదే ప్రకారము ప్రకర్తి చెదరుగాక అని కర్ణా ప్రభువు నడిచెను.

జరుగనున్న లాసేనుసభలో చర్చించు విషయములన్నిటి యందును మిత్రమండలి వీక్షించిందిని అధికారికీకృత్య తెలియుచున్నది. క్యూడోస్ సభకు హర్షింజిప్రభువుగారునుతో వచ్చిరి.

ప్రారంభసంభాషణములు

లాసేనుసభ

అందక, నవంబరు 19:—లాసేనుసభ రేపు ప్రారంభమగును. ప్రారంభసమావేశము నిన్నటికిని ప్యారిసులో జరిగెను. అన్ని విషయములందును వీక్షణ కేర్పడినది. సభ కూడుటకు పూర్వమే ఇటలీయలొ కర్ణాప్రభువును కలిసి కొనును అప్పు పరిస్థితులు మరల పర్యాలోచించబడును. లాసేను ప్రారంభ సమావేశమును బోరివాజీ హోటెలులో పోయికోకేరు, మస్సోలినీ, కర్ణాప్రభువులు జరిగెదని నిశ్చయించబడినది.

అంగ్లో ఫ్రెంచి రాయబారులు మస్సోలినీగారిని కలసి కొనుట ప్రయోజనము పోయిరి.

మిత్రమండలి సేనలకుగాని ప్రమాదేయమునకు గాని భంగములేకనే వార్తాపత్రికలు ప్రకటించునని ఓట్లకా రభయమునకులే లేఖాపరిశీలనమును తొలగించుటకు మిత్రమండలి హోదావిషయము నిశ్చయించుకొనిరి.

లాభము లేని సభ

రిపీటు పాపాగారిని మిత్రమండలి సేనలకును 4 కంటలు సభ జరిగెను. పోలీసులము, మేజిస్ట్రేటు కోర్టును గూర్చి పాపాగా రెంతయు లాంగక పోవుటచే సభ కర్ణా మామొను. కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు చరి సాంకేతికము, ప్రమాదేయమునకును కెమాలిస్టులే సుభాగ్యభాగ్యమును వహించవలె ననిరి. అంతర్జాతీయవ్యవహారములు గానివాటిలో బోక్యము కలుగజేసుకొన్న ప్రమాదము గలుగగలదని రిపీటుగా వాచ్చు

రండి. ఇదివరకు మార్గశిర శుకల మంగళవారమున కట్టు పట్టి. వర్షపానము తలకనే గట్ట ఆగిపోయెను. మరల రేపు సమావేశమగును. (20.11.22)

గల్లిపోలి పరిపాలనము

25 తేదీన గల్లిపోలి పరిపాలనము తుర్కీశము చేయబడును.

లా సేనుగట్టలో జరుగుచున్న పనులను గురించి స్నేహభావముతో సమావేశమై పరిష్కారము చేసికొనుటకు కర్ణాటక, పొయింకేరు, మున్నేరినీ గార్లు నిశ్చయించుకొనిరి.

రేపిడు పాపాగారు త్వరలో ప్రేమకుపోయెదరు. ఆంగ్లావారికి పాపాగారి కాకస్టాంటిన్ పోలీసు ప్రవర్తనము అసంపూర్ణమై కలుగజేసింది. ఈయన కార్యక్రమమును గూర్చి ప్రాచ్యరాజు బాద్యం ప్రశ్నింప జలయ్యకొన్నాడు.

ఇస్మితు పాపాగారు ప్యూసుకు రోయి వచ్చిన పని తృప్తికరముగ తేదీని తురుమ్మపడ లనుచున్నాడు.

జలసంధులలో ప్రవేశము వ్యాధిప్రముఖముగా ఆధార పడక అధికారము అభివృద్ధిచేయు విషయమున ఆధారపడి యుండవలయును. సామీప్యప్రాచ్యమహర్షి వీర కాల ముందు కాంతిని వెలకొల్పవలయు పరిష్కారము గావలయు ననియు. తుర్కీ గ్రీకు లాభములకు పాదరాదినయు దుమేరియను అనుచున్నాడు.

కెయిసరుగారి పెండ్లి

గోల్కొట్టిన మల్లనగారిని ఇండియాకు గొంపోయి కలి పొగా ప్రకటించిన నమ్మకముతో కెయిసరుగారిని గుండుటచే రేపిడు పాపాగారు కలిపొగా కలిపివచ్చుటను గొంపోకుండ ప్రత్యేకముగ కాపలాపెట్టిరి. మల్లనగారి కంఠయోధుడ నున్నది. దీని విడిచిపోయెను.

మల్లనపదవి కుండలసిన గౌరవముతో పోషించుటకు గోల్కొట్టిన ఉద్దేశించుచున్నట్లు తెలియచున్నది.

లా సేనుగట్టలో చిక్కులు బయలుదేరినవో తురుమ్మల కట్టు కలిపొగా ప్రకటించవలయునని కర్ణాటక ప్రభుత్వ పోయింకేరు గార్లు తాత్కాలికముగ అంగీకరించిరి.

అంగ్లోపదానుల తృప్తి

లండన్, నవంబరు 19. రాత్రి 10:—ట్రెయ్యురీకా విలే ఖరీదార్లు ముందే ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—జలసంధి ప్రవేశము, సైనికబలమును తొలగించవలసిన తాత్కాలిక ప్రవేశ నిర్ధారణ, ఇదివరకే జేయబడిన తురుమ్మరాష్ట్రీకృత పరిపాలననుగూర్చి అంతరంగ పరీక్షించిరి.

సిరియా, మెకానామియా, ఏజిప్టు దీవులనుగూర్చి మరల చర్చకు ప్రారంభించరాదని నిశ్చయించిరి. మిత్రమత్యామ సానుల కంగీకరించవచ్చును.

తురుమ్మ సైన్యము తగ్గించబడవచ్చును. క్వెబెక్ గూర్చి కుట్రకు తురుమ్మలను భద్రముగ గాపాడెద మని యభయ మొనగవచ్చును.

ముదేరియా సభకు విజయముగ తురుమ్మల ప్రకటించి నవో ప్రెంచివారు తగవర్యను దీసికొనెదరు.

సంక్షిప్తము సంతకమగువరకు కాకస్టాంటిన్ పోలీసు మిత్రమండలియే ఆగమి చుకొనెదనని అనుకొనుకొన్నాడు. సంక్షిప్తము సంతకమగువరకు ప్రమాదముగ నెంచబడు కాకస్టాంటిన్ పోలీసు ప్రవేశములో మిత్రమండలి అధికార ముండవలె ననుచున్నాడు.

లాయడుజార్జిగారు కార్మికనాయకుడు కావచ్చునా. లండన్, నవంబరు 20:—లాయడు జార్జి గారు ప్రభుత్వ మునకు ప్రతిపక్ష నాయకులుగా నుండవలె తెలపవలె మున్నది యూనియన్ ట్రేడరులుగా నుండవలె కాక కార్మిక నాయకులు గానుండునో, జార్జి గారు నిర్ధరించు కొనుటకు కొంత కాలము పట్టునని ఆచార్య పత్రిక తెలుపుచున్నది.

లాడ్లవీరు బ్రాకుగారు మాడ లాయడుజార్జి గారు త్వరలో కార్మికసభను తేలి ప్రతిపక్ష నాయకులుగా నుండు రని తెలుపుచున్నాడు.

చచ్చిల్లు గారు

కర్ణాటక సర్పెంటును ఎన్నికల నడిపింపును గూర్చి ముఖ్యమంత్రి ముఖ్యమంత్రి ముఖ్యమంత్రి ఇ. తిమ్మ గొప్ప బాటగా పార్లమెంటు ప్రవేశంప కలగజేయవలె ఆచార్యులు భావించుచున్నది.

23-నవంబరు పార్లమెంటు సమావేశమగును లండన్, నవంబరు 18:—23 నవంబరునాడు పార్లమెంటు ముందు పార్లమెంటును సమావేశపరచునని బోర్లెగ్గా గారు ప్రకటించిరి.

పార్లమెంటుచర్య చాలకొద్దిగా నుండుననియు వివిధ సమస్య పరిష్కరించుచర్యలే ముఖ్యముగా జరుగుననియు కర్ణాటక ప్రభుత్వ గారు ప్రభుత్వల కథకు తెలియపరచిరి.

నవంబరు 19:—పార్లమెంటు ద్వారములు రేపు తెలుపబడును. కర్ణాటక తమస్థానముల నేర్పరచికొని, చీటిల సరికించవచ్చును.

కార్మిక నాయకుడు-రాం నెమాక్ డొనాల్డుగారు తానే మాక్స్ వాల్టెగారు కార్మిక ప్రధాన నాయకులుగా నుండురు. జే. ఆర్. క్లెయిన్ గారు సాధారణ నాయకులుగా నెన్నుకొనుచుండురు.

వింగత ఎన్నికల ఫలితము

న్యేషను లిబరలులు గెలుపొందుట లండన్, నవంబరు 18:—జేమ్స్ యూనివర్సిటీ, ఇన్ వర్సిటీలందు న్యేషను లిబరలు గెలుపొందిరి.

ఆర్మెనీ ఎన్నికల ఫలితము యింగయు తెలియలేదు. క్రూప్రభుత్వ గారు ప్యారిసునందు ఆంగ్లేయురాయ బారి

లండన్, నవంబరు 20:—క్రూప్రభుత్వ గారిని ప్యారిసు నందు రాజకారీగా వియించిన యుత్తరప్రభుత్వ ప్రభుత్వము వాక స్థిరపడింది. లిబరలులైన మాన్సన్ ప్రభుత్వము మామన్న పానభూతికి నిద్రాస మిది. బ్రిటిషు రాజ్యాంగ కేంద్ర ఎత్తులలో నివియుకటి.

కెయిసరుగారి పెండ్లి

వి చిత్ర కథ

కెయిసరుగారి వివాహమునుగూర్చి పలువిధములైన విచిత్రకథలు బయలుదేరుచున్నవి. కెయిసరుగారు అనేకులతో చాల ప్రసంగించుచుండుటచే యావివాహము తటస్థించినది. రహస్యవిషయముల గూర్చి యతడు చెప్పునొందిన వివరలే వినుగు కొనివచ్చి యుత్తర దర్శివారు యతనితో సర్వదా సంభాషణములు జరుపుటకై భాగ్యవోలిరెను గూర్చుటకీ పన్నుగడ నెత్తికై జరుగారు విందులకు, సంభాషణలకు పిల్చివచ్చుడెల్లవారు రామని విరాకించలేక, వినుగుగూని, తుమ్మగడ పన్నుగా, కెయిసరుగారు కులభముగా లోడి. ప్రపంచవేమున నొక జమీందారుడు ద్వితీయ వివాహమును గూర్చి ముచ్చట ప్రారంభించెను. కెయిసరుగారు చాల క్రద్దపొంది, లోబడ దొడగిరి. ఇట్లు పన్ను గడవారు అనేక సమయముల కిదియై కెయిసరుగారికి వివాహవిషయమునే జ్ఞప్తికి తెచ్చుచుండెను. చాల యాదోగనపడి కెయిసరుగారియే వధువును వెనుక వారంబించెను.

నదియొక కథవు నెనూపించి పెప్పికోగారి, ఆమెయే కెయిసరుగారి స్వీతి యని వాచా ప్రయత్నముల కర్ణాటక రెడ్డిని విని తానే నరించి వచ్చెనట. ఇంతకుముందు జర్మనీ విషయమై పక్షికలకు వ్యాసముల ప్రాసెడిది. వివాహసమయమున వింధారించుచు, కెయిసరుగారు ఆనందపరచుటై, తామింక ప్రెంచిసారాయి త్రాగమను ప్రతిజ్ఞను గూడ మఱచిపోయి, ఆమెకుగా బర్లెన్ డి సారాయి త్రాగ ప్రారంభించిరి.

మెనపటోమియా

నూనెగనులయందు బ్రెటను అధికారము

లండన్, నవంబరు 20:—ఈసంవత్సరము మెనపటోమియా యందు 75,65,000 పౌనులు వ్యయపరచబడింది. ఇందులకు ఫలితముగా, నూనెగనులందు బ్రెటను హక్కులు స్థిరపడుట, ఇర్ల సంస్థానాధీశునకు పరిపాలనాసమయముల నెలవనెనిమ్మట, యూ యధికారములు కలిగినది. ఎన్నియోకోట్లపౌనులు వ్యయపరచి ననే మెనపటోమియా యభివృద్ధిపడును. ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వల యాదరముండెనేగాని ప్రభుత్వము ఆంగ్లేయ వ పక్షములు ఇర్లనుండి తర్కపెట్టి నిచ్చుకొందు. ఆ ర ష్ ఠి సంస్థానాధీశునిపై తగినంత నమ్మకము చవిపడలేదు. అచ్చట స్థుల ప్రతి పడకలదు. ఆయా పార్టీల పోలిమండికే యింగబడి. వి. ఆ. గ్లోవర్లీ నుకొ ఆయిల్ సంపదించిననూ చాల క్రేస్తమై, విషయగలది. నూనె గనులు దేశీయ స్వత్వమని అనేకులు చింతించుచుండిరి, ఆరచుచు నాందోళన పలుచుచున్నాడు. కనుక జలమైన మైన్స్ పరీక్షమునే బ్రిటను హక్కుల నిజత తెల్పుకొక గట్టుగుడును. హిందూజాతకు దుకన్న హక్కు యిచ్చుట చాల క్రొవమెడి. బ్రిటిషు పన్ను కెల్లిమివారి అధిక మైనపన్నునిచ్చి, కనుప్ర కొనివెనెడిగా నున్నది. హక్కుల ప్రభుత్వము మార్పులవలన హక్కులు భద్రపడెను. ముఖ్యముగా, భవత్వములే, బాగ్ రాడనుండియే నూనె మల హక్కును సంతోషించుకొనవచ్చును.

మూలమనెనుండిరామి భూయ లీదేశమనకు వచ్చుట, మూలమనె ఎన్నియొడి కేంద్రలో నూనె భూయ లీదేశమునకు కచ్చి ధర్మి. నూనె ప్లాంట్ యింపువారిలో తిరిగి తమ దేశములకు హక్కులను గొనిపోవ నజ్జ యొనగ టుకులయమరుల నిర్లయవచ్చునుగూర్చి గట్టపడుతురు.

స్థానికవార్తలు

టాగూరుగారు.—శ్రీ రవీంద్ర నాథ ఠాకూరుగారు నేడుదశం చెన్నపురి విచ్చేసిరి.

ప్రెసిడెన్సీ పాశాల ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము:—తత్పున బుధవారము సాయం కాలము 4-15 గంటలకు శ్రీమాన్ కల్లూరి చక్రవర్తుల జగన్నాథాచార్యులవారు సిద్ధాంతము-అత్తరవిగ్రహముగూర్చి యుపన్యసించెదరు.

మద్రాసు రేవు:—1921 నెవ్రెబరులో నిచ్చిన 22,000 రూ. ల మొత్తమునకు వైగా ప్రభుత్వము వారికి 20,000 రూపాయలను మద్రాసు రేవులో ఎక్కువమంది ప్రయాణికులకు సౌకర్యములు చేయుటకై క్రియచ్యుత కంగీకరించి (ప్రచురణసంఘము)

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—నవంబరు 18 తేదీతో ఆంధ్రప్రదేశ్ వారములో చేయింటి 41. 5 మందిచనిపోయిరి. గతవారము 39 4 మందిచనిపోయిరి. 8 మందికి స్పష్టమైన పోయిగా నిద్రా చనిపోయిరి: ఇతరవ్యాధులు కల్ల 39 మంది చనిపోయిరి గతవత్సర మిదేవారములో 39. 9 మంది చనిపోయిరి.

చెన్నరాజధాని ప్రతిపంట్:—1921-22 లో ప్రతి 847000 చేళ్లు ప్రతిపంట్ కుండెను అందు నవంబరు 11 తో అంత్యయ్యే వారమునాటికి తెనుగులో 815481 చేళ్లును మిల్లులలో 16908 చేళ్లు విడిచిపెట్టి, వారమునాటికి మిల్లులలో 181085 చేళ్లును, నమస్త్ర యోగములు 148886 చేళ్లును, రైలు యోగములు 17850 చేళ్లు నుండెను-ప్రచురణసంఘము.

2½ రూపాయనోట్లు, 4 అణాలసికిలు నాణెములు:— 2½ రూపాయనోట్లును 4 అణాల సికిలు నాణెములును చెల్లవనియు, అందువలన తీసికొనుట తేదీని తిరువల్వేరి జిల్లాలో నొకడంది వ్యాపించియుండు తెలియచున్నది. ఆవదంతి కాధారము లేమియును లేవు. 4 అణాలసికిలు నాణెము 2½ రూపాయలను చెల్లుచు నేయున్నది. ఏ తెలుగునైన తీసికొనబడును. (ప్రచురణసంఘము)

ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ల గ్రాంటులు:— 1927-28 సంవత్సరమునకు యాక్రెడిటిఫికేషన్ ప్రభుత్వపోషణలో నున్న ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలకు 27,68,000 రూపాయల విరాళము లొసంగిరి.

Table with 2 columns: Item (టీడింగు గ్రాంటులు, బిలింగు గ్రాంటులు, కుర్చీలు, లుల్లు గ్రాంటులు) and Amount (270500, 48500, 9500)

మొత్తం 2768000 (ప్రచురణసంఘము)

మద్రాసు జిల్లా తమిళ కాలగ్రెను సంఘము:— ఈసంఘ సామ్యము సమావేశము 19 తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు మహాజనసభ హాలునందు జరిగి ది. ఆ మహాజన సభాకేంద్రులు తమిళ రాష్ట్రీయ కాలగ్రెను సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. (1) మాలవీభజల్లా సాహేబు (2) జనాబ్ పాషీరుహమ్మదు (3) జనాబ్ అబ్దుల్ అహమ్మదుఖాన్ (4) వి చక్రవర్త్యుచెట్టి (5) బాలమ్మకో (6) కోకిలాంబాళు (7) టి. దొంస్వామి నాయుడు (8) ఇ. ఎన్. అశ్వరథ (9) సి. వెంకటరామనాయుడు (10) ఎన్. ఎస్. శ్రీనివాసయ్య (11) ఎం. సింగారవేలు చెట్టి (12) క. ఎస్. లేకటరాజన్ (13) రాండీ కల్వ్యాణిజీ (14) ఎ. ఎస్ రాములుగారు.

రవీంద్ర నాథ ఠాకూరుగారు

యర్నాకులము స్థానికము యర్నాకులము, నవంబరు 20:— రవీంద్రనాథ ఠాకూరుగారు సి. య. థ్. ఇండ్రానుగారు సహచారముగా యర్నాకులమునకు విచ్చేసిరి. పుజనము అద్వైతాశ్రమమునందు స్వాగత కృతముల సమర్పితముగా ఠాకూరు ఆంధ్రాధీనారాధ్య ప్రముఖ రమణిచ్చిరి. కల్లూరియ శ్రీనారాయణాచార్యుల యాద్యముల తా నూమొదించెదమనియు, వానిననుసరించెదె తాము సుకృష్టములయందును నియు కవిగాను ప్రసంగించిరి 3- 80 ఘంటలకు మోటారుబండిలో కళాకాలం పోయి, విద్యార్థికుసతి గృహమున ఠాకూరుగారు బహిరంగ పరచిరి. తరువాత ఆంధ్రాధీన గారుగూడ బియ్యంపానము నిచ్చిరి. తరువాత సహచారముగా ఠాకూరుగారు ఠాకూరులమునకు ప్రయాణమయిపోయిరి. కొచ్చిల్ గుజరాతీ విద్యాలయమువారు, ఠాకూరుగారిని సత్కరించి, 750 రూపాయలు విశేషభారతీయ ఇచ్చిరి.

శ్రీయ్యత ఆంధ్ర రత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణమూర్తి గారి గోదావరిమండల సంచారము

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాకినాడ, నవంబరు 19:—శ్రీగోపాల కృష్ణమూర్తిగారు రాజమహేంద్రవరములో నభిగావించుకొని, నవంబరు 19 ఆంధ్రరత్నము వారియొద్ద ప్రధాన సేనాని మామిడిదేవేంద్రుడుగారిగో. గూడ 17 వ తేదీ యుదయము 18 గంటలకు బాన్సులంక చేరు. అక్కడ నాటి, ఉచ్చలివాడప్రభులు శ్రీ సయ్యరాజుగారు ఆహ్వానము చేసి ప్రత్యేక సభనైతను జన్మదాయమును తీసికొని పెట్టిరి. అక్కడ నాటిప్రభులు స్వీకరించి, రత్నగిరమును మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు చేరి. అక్కడ తర్వాత సభాసభ్యులు లిచ్చు ఆతిథ్యమును గ్రహించి 4.30 గంటలకు చేరి. తానీసిరుకలంకారముకు పుల్లెటిమర్రుకాస్త ప్రభుల ఆహ్వానమును స్వీకరించి, ఆ గ్రామస్థుల కొరక ప్రకారము ప్రత్యేక ఆశ్రితకటములమీద సాయంకాలము 6.30 గంటలకు తర్వాత సభాసభ్యులను గావించి వారిద్వార 116 లు కానుకను స్వీకరించి 8-30 గంటలకు గోదావరిమండలసంయుక్త కార్యదర్శియగు శ్రీజోన్నలగడ్డ వల్లభరాజుగారి ఆహ్వానమున కంగిరించి ఆనలపురమునకు చేరి ఆనలపురము మైలు దూరమున నన్నదనగ, ఆ తాలూకాప్రజలు శ్రీరాము కంఠములకు, పుష్పమాలాలంకృతులం చేసి గోపూర్ణాత్మకముగా రత్న 10 గంటలకు సభాస్థలి చేరిన వెళ్లిరి. వారు శ్రీరామ దాసుగారి గౌరవార్థమున స్వాగతమును సూచించి ఆ కంఠములకు నూతనస్త్రముల నిచ్చిరి. రత్న 2.30 గంటలకు వై నాయకులు బయలుదేరి కొట్టిల్లి 7 గంటలకు విచ్చేసి “ద్వా”య, శ్రీ అనంతజగతి గ్రంథాలను కార్యదర్శిగారి కొరకైన నదల గర్వతీరిలయమున దర్శించి, అచ్చటనుండి, రామచంద్రాచలము తాలూకాప్రజల యాహ్వానమును గ్రహించి, ద్రాక్షారామమున 10 గంటలకు చేరి. అచ్చట 8 గంటలకు సభ 2.00. వారి గౌరవార్థమును గ్రామీణ వాడతానందధరి తులై శ్రీవారికి రు 116 లను నూతనస్త్రములను సమర్పించిరి. అక్కడనుండి గోదావరిమండల కార్యదర్శిగారు సంగమము వారి యొక్క గూ. కాకినాడ తాలూకా సంఘము వారియొక్క యు బిలాభకు సంఘము వారియొక్క యు శ్రీసంఘము వారియొక్క యు సాహాయ్యములను గ్రహించి వారు పంపిన ప్రత్యేక మోటారు బండిలో శ్రీరామదాసు దంపతులను శ్రీచల్లపరాజుగారును శ్రీ జేపేందుగుగారును కాకినాడ సాయంకాలము 6 గంటలకు విచ్చేరి. వారు జగ్గన్నాధ పురము గాతీ వద్ద కరుగుల తిరుమండల సంయుక్త కార్యదర్శి గురువూడి కామోజీరావుగారును, తాలూకా కార్యదర్శి పాదువూడి సత్యనారాయణగారును పుష్పమాలాలంకృతులను గావించిరి. ప్రత్యేక ఆశ్రితకటములమీద, ఆనాయకులను, గోపూర్ణాత్మకముతో పురమండి మనకు దీసికొని పెట్టిరి. పురవీధులు వెలకొంది మామిడితో క్రీకొని పోయెను. జాతీయ గీతములతోను చుంగళపాత్రలతోను నుగ్గునము విజయప్రదముగ జరిగెను. రత్న 7 గంటలకు పురమండిపు ఆరామములో ఏర్పడినవెల సభ్యుల సన్నిధిని గోప్వంధ గావించుటకు. తర్వాత సభా సందల శ్రీ జంకిరి. పురమండి పురమండల పోలీసుగారి గౌరవార్థమున గంధీర్వాగ్గాతీతో శ్రీదాసుగారిని గంధుల కెరుకలమి తిర్చివల శ్రీజోన్నలగడ్డ వల్లభరాజుగారి కథ్య ములుగానుండవలెనని కోరి. వారియాజమాన్యమున కభిప్రాయంబును. కాకినాడ తాలూకాసంఘమువారు ఖరీద కస్త్రముమీద సన్నుతిని సమర్పించిన స్వాగతములను కార్యదర్శిలు పాపపూడి సత్యనారాయణగారు వదిలి తాము ప్రత్యేకముగా కొక మధ్యాహ్నము సమకూర్చిన రు 116 లను శ్రీదాసుగారి కప్పించిరి. అంతట శ్రీదాసుగారు గోదావరి మండలమునకు నాయకమణియగు కాకినాడపురమున రు 116 లు వస్తుట ఆకాభిగముగ నున్నదనియు రు 118 లు వస్తువచ్చు ఆశతో నుండిరియు వెలవిచ్చిరి. అంతట ప్రజల తృప్తిపా మతో తిరిగి రు 250 లు శ్రీదాసుగారి కప్పించిరి. ఒక రామ భక్తుడు దాసుగారి భక్తిమాలాలంకృతులను గావించెను. శ్రీదాసుగారు అమాలును సుగూఢానిధి కప్పించగా ప్రజలు దానిని ఆదర్శపాపమునో నోరెత్తి నోరు అమహాప్రసాద మున స్వీకరింపవలెనని కోరిగా నభయములను వీలయిపెట్టిరి. దానిని కాకినాడవాస్తవ్యులను రాకభక్తులను శ్రీమహాత్ముని రాష్ట్రీయదాసులును అను శ్రీమహాత్ములను ముగ్ధులగు గారు రు 25-50 లు పొనిరి. తదుపరి దాసుగారు వెలవై నిలబడి 2.30 గంటలకాలము తన సహజమృత్యుధరు వాగవ్యసన ప్రజలలోలారునటుల ఉపన్యసించిరి. ఖరీద మహిమను

గూర్చియు స్వరాజ్యరథమున కంగలముల కుర్చుల మావశ్యకముని యు ముచ్చటించుచు ముఖ్యముగా స్వరాజ్యమునకు ప్రభు సోపాన మనందను అస్పృశ్యతానివారణమును గూర్చి ముచ్చ టించి సభ్యుల వనంబుల కంజింపజేసిరి. సభాసనాని ప్రవాలు దానట విద్యు గాకుండ సంఘములతో బ్రాహ్మణములు ము బయటగాని లాభములేనని చెప్పుచు తత్కార్యమునకు తాము కంకణము గట్టుకొంటి మని హెచ్చరించిరి. వీనినూతన ప్రబోధము ప్రజలలో నూతనశక్తిని పురికొల్పుచున్నది. రత్న 10 గంటలకు సభముగిగెను. 19 వ తేది యుదయము శ్రీదాసు గారు, జోన్నలగడ్డ వల్లభరాజు మామిడి తేవేలగుడు పారు పూడి సత్యనారాయణ, పోతామడ వంశిహం, మైలవరపు సాంబశివరావు; సి. వి. కృష్ణ కృష్ణగార్లు వెద్దాపురమున కరిగిరి. వెద్దాపురములో శ్రీమైలవరపు సాంబశివ రావుగారి అధ్యక్షత క్రింద బహిరంగసభ గావించబడెను. తాలూకాప్రజలు స్వాగ తమును సమర్పించిరి. రు 116 లను కానుకక్రింద నిచ్చిరి. శ్రీదాసుగారు తన నూతనప్రబోధముతో సభ్యులు తనయు త్వము పొందునట్లు చేసిరి. శ్రీజోన్నలగడ్డ వల్లభరాజుగారు త్రాగుడును గూర్చి చక్కని యుపన్యాసము నిచ్చిరి. సాయం కాలము శ్రీలక్ష్మ ప్రత్యేకసభ గావించబడెను.

శ్రీ క్రియాశక్తి యొడయరు పవిత్రరీతి 1922-వ సంవత్సరము మార్చి నెలలో జరుగువరకు క్రింది గ్రంథములు నిర్ణయించబడినవి.

- 1 వాక్యముభాగము
1 వచనము— “నలచరిత్ర” శ్రీరామచంద్రులను గుర్చి రామకృష్ణము వెల రు 0-6-0. (శ్రీరామసమాజము తిరుగళి కే.సి. చెప్పెను.)
2 వాక్యముభాగము— “వేదవాణి” ఇందలి “భూవచనము” 12 పుటలు మాత్రము శ్రీమాన్ ఎస్. కూర్తాభాస్ గారికృతి. వెల రు 0-4-0. (విజ్ఞానశిల్ప - ధర్మవరము.)
3 వచనము— “మారాళి” మొదటిభాగము. ఇందలి “గురుభక్తి” యనుపేర 80 యేకలపుస్తకరీతి 29 పద్యములు మాత్రము. గ్రంథకర్తలు వేంకట పార్వతీశ్వరకవులు. వెల రు 0-4-0. (ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయము, రాజ్యపాఠశాలము.)
4 వాక్యముభాగము— “వాక్యలేఖన దోషములు” గ్రంథ కర్త - వై ఎస్. నామచంద్రాపు గారు వి. ఎ. ఎల్. టి. ఇందు 2, 3, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ప్రకరణములును 1, 2, 3, అనుబంధములును (సి. తుమారస్వామి నాయుడు అండ్ సన్స్, చిన్నతంబికిడి, చెప్పెను.)

2. కావ్యభాగము
1 కావ్యవాచకము— “అశోకమునకు మాగ్గము” మల్లాదివేంకటరత్నమగారికృతి ఇందు మొదటినుండి 48 పుటలు మాత్రము. వెల 1.50 అ. (సి. ఎల్. సానెటి, వేవేరి, మద్రాస్.)
2 చరిత్రము— “శ్రీకృష్ణశత రామచరిత్రము” (చెప్పె పురి వాచివారిది) వెల 1 అ. ఈ పరిశుభ మండలమునందలి ప్రాథమిక-మాధ్యమిక-యున్నత-పాఠశాలలలోని 1, 2, 3 పాఠ ములవిద్యార్థులను, 4-వ పాఠమున గౌరవాంధక పాఠశాలవలలు కొన్ని బాలకులను మాత్రమే, యభ్యర్థులుగ నెలుమట కర్తవ్యము. పరిశుభ రాజులచేయి యొక్క విద్యార్థి గు 1922-వ సం. రము డిసెంబరునెల మొదటి వారములోనెల, 1 పేరు, 2 ఇంటి పేరు, 3 వయస్సు, 4 కులము(కులము) 5 లంకపేరు, 6 చదువు చెప్పు పాఠశాల, 7 చదువు పున్న తరగతి, 8 ఈకాట నిచ్చియున్న ప్రత్యేకరీతి, 9 గౌరవాంధక భాగము, 10 తీసిన 2 వల మానము, 11 స్థానము, 12 తేది. ఈకలములను బూర్తిచేసి ప్రవేశభృతితో గిరిదినిలాసమునకు దోఖాస్తు పంపవలయును. అభ్యర్థి యితవల శ్రీప్రత్యేకరీతికును నిలిచియుండనియెడల వైకి, 9, 10 కలములు పూర్తిచేయు నవసరములేదు. ప్రవేశభృతి లేని దిరఖాస్తు లంగీకరింపబడవు.

ధర్మవరము, } సీ.వి. ఆంజనేయులు.
అనంతపుర మండలము. } కవిత్వకార్యదర్శి.

శ్రీ క్రియాశక్తి యొడయరు సమాజము
1922 వ సంవత్సరము నవంబరు 11 వ తేది శ్రీ క్రి యాశక్తి యొడయరు సమాజమువారు గ్రంథాలయభవనమున గూడి, చిందులూరి రామచంద్రయ్యగారిని సీపీ, ఆంజనేయులు గారిని- జేరాయి వేంకటరావుగారిని- కలకల వేంకట నారప్ప గారిని- రాస్తాటి ముద్దుదాసుగారిని- శ్రీ క్రియాశక్తి యొడ యరు పరివత్తునకు గార్యనిర్వాహకులనుగ- నెన్నుకొనిరి.

వైద్యక శాస్త్రోత్తేజకబహు మాన నిధి

గోండ్లసంస్థానమున లాటరీ

డిసెంబరు 24 వ తేదీని చీట్లు కలుపబడును.
హీజుహానెను శ్రీభగవంతునివాణి బహదరు, జి. సి. వి. ఇ. ఎం. డి. ఎల్. ఎల్. డి. సి. ఎల్. ఎల్. ఆర్. సి. ఎస్, ఎఫ్. బి. యా, గోండ్లలు మహారాజాధానూరు సాహెబుగారు వైద్యక శాస్త్రోత్తేజక బహుమాన నిధికి (వైజాఫండు) 2,00,00 0 రూపాయలను సమకూర్చుటకు లాటరీ వేయుటకు అనుమతి నిచ్చినారు.

ధర్మకార్యములు

1. వీరల కుచితముగ నావధులు నివృట్ట, 2. లోహ పరిశోధనము, 3. ఆయుర్వేదపాఠశాల శేర్పూరుచుట, 4. సీర మగు ఆయుర్వేదప్రదర్శనము శేర్పూరుచుట, 5. ఆయుర్వేద గ్రంథముల ప్రకటించుట, 6. గోరక్షణము మున్నగు ధర్మకార్య ముల కొరకేనిది సమకూర్చబడుచున్నది.

లాటరీవివరము

ఒకటికొట్టు వెల ఒకరూపాయమాత్రమే. 1922 డిసెంబరు 24 వ తేదీని లాటరీ చీట్లు కలుపబడును. 200,000 రూపాయల చీట్లును విజ్ఞయంబడవలెనో వచ్చిన మొత్తములో నగము నిధికి చేర్చబడును. తక్కిన సగమును బహుమతులక్రింద పంచి పెట్టబడును.

బహుమతులు		
మొత్తము	రూపాయలు	
1.	20000	20000
1	5000	5000
1	2500	2500
8	1000	8000
8	100	4000
80	100	8000
56	50	2800
200	25	5000
1289	10	12890
18406	2	86810
20000		100000

టికెట్లు అమ్మబడు స్థలము:-
ఈ టిక్కెట్లు కొన్ని మా కార్యాలయమునకు పంప బడెను. మా కార్యాలయమున వేరురుమాడి శేవగిరిరావుగారి వద్ద దొరుకును. ఈ క్రింది చిరునామము వ్రాసిగూడ దొరుకును.
వై. జే. వ్యాసుగారు,
ఏ. వి. ఎస్. పి. ఎఫ్. నిధి కార్యదర్శి,
గోండ్ల (డివిజన్) జి. ఎస్. రైల్వే.

విలేఖకులకు సూచన

ల. రా. మ. పి. సా. వ. (అలంకరముగా చేరవది. ప్రకటించి లాభములేదు.) తి. రం న్యాసమునాదిగమాస్తా. పి. ఆ, విలేఖరుడు, గే. వెం. కో. కం:- ప్రకటించబాలము.

అంశము

కొత్త రకం

నెల్ ఫిల్లింగు

ఫవుంటే పేనాలు

2 రూపాయలు

వర్తకులకు 1డజను మీద, 25%

కమిషన్ యివ్వబడును.

విక్టోరియా డి ఫో

మైలాపూరు

మదరాసు.

శాసనసభా ప్రవేశము

భేదాభిప్రాయములకు మూలకారణము

కలకత్తాలో సోమవారమునాడు సమావేశము కానున్న ఆఖరి భారత కాంగ్రెసు సంఘము మిక్కిలి ముఖ్యవిషయములను చర్చించును. అసమావేశము నిరాకరణోద్యమమునకు నూతనాకారమునొక్కడయ్యును. కనుక దేశస్థితిగతులరీతిగ నున్నవో, అలా చింతించు. బడ్జెట్ డిల్లీ సమావేశముల యనంతరము దేశమునందు నికుత్సాహమును అయోధ్యమును కలిగె ననుట నిర్వివాదాంశము. ఉద్యమావలంబుల యుత్సాహమును చల్లార్చినట్లయ్యెను. ఆ తీర్మానముల సామంజస్యమును ఎవరను అధిక్షేపించును. కాని ఆ తీర్మానములన దేశమునందు నికుత్సాహము వ్యాపింపలేదని యనుట యవివేకముగ నుండును. భూరీతియే యుద్ధమునకై సన్నద్ధులగు చుండిన సమయమున, నిర్వాణ కాన్యక్రమమును బెట్టుట యధోపతనముగ నుండెను. 'పశుమౌ, లేకమరణమౌ, రెంటిలో నొకటి యనుశంభవ్యమౌ' పూరింపబడిన పటాలము రణరంగమున నుండ, సప్తమ తొండరలేదు, కల్లికూరగాయలు పంజీయ కొనుడని చెప్పిన నెట్లుండునో, బడ్జెట్ తీర్మానమునను నట్లే యుండెను.

అతిభాగ్యములు పొందినవని చెప్పవచ్చును. కాని యా కాథంకము మాత్రము సమాజముగనే పలికెను. ఇట్టిసందర్భములలో దేశస్థితిగతులనిది తమ కొక నివేదికను సమర్పించుటకై ఆఖరిభారత కాంగ్రెసు సంఘము ఆజ్ఞోల్లంఘన విచారణ సంఘమును నియోజించెను. ఆజ్ఞోల్లంఘనమునకు దేశము సంస్థితిగతులను విషయమై అధికసంఖ్యకుల సాక్ష్యమే ఎదుటనుంచుటచే అవిషయము సోమవారపు సమావేశమునందు చర్చకు రావలయు తలంపవచ్చును. కనుక స్వరాజ్య సంపాదనమునకు నిశ్చయమార్గమును కాననోల్లంఘనమునకు సోపానములను నిర్ణయించుటయే తేక సమష్టికాననోల్లంఘన మవసరము లేకనే ఏ సోపానములు యోగ్యములో నిర్ణయింపబడవచ్చును. దేశము కాననోల్లంఘనమునకు తయారగు నున్నదా లేదాయను విషయమే వారికి సంబంధించినదనియు మిగిలిన యధికప్రసంగము తగదనియు చాచించువారితో మేలేదనించును. అట్టి పదమును మాకు నచ్చుటలేదు. ఎట్లున్నను, బడ్జెట్ యనంతరము వ్యాపించిన మాంద్యస్థితిని తొలగించుటకు విచారణసంఘ మేకగ్రీకముగ కొన్ని సూచనలను గావించెను. కాననసభల సాధనముచేసికొని ప్రతిష్ఠంభనముల కల్పించి సంస్కరణములని వ్యవహరింపబడెదనని నిరర్థకతను బాటకలెనని యుత్సాహ నిఘాంసితమైతి. ఈ విషయమై చర్చ కొంతకంతకు మునుకు నుండగలదని యాయానా, అయినను ఆఖరిభారత కాంగ్రెసు సంఘము నిర్ణయముతో బ్రవర్తించుట యాత్మముగ నుండును. సభాప్రవేశము లన్నియు కృత్రిమములని నులభముగ రుజువుచేయవచ్చునగాన విశేషమగు చర్చ అవసరమేయుండదు. కాననసభల ప్రవేశించి వీరేమి ఘనకార్యములచేయునది? సంస్కరణములనిర్ధారిత ప్రకటించుటకు ప్రవేశింపగలదువా? మంచిచే, ఎవరికి ప్రదర్శింపవలెను? భారతీయుల కిదివరకే తెలిసినదే సమటకు వారి యభిప్రాయములే ప్రమాణము. ఇంకేమిందియుండునట్టి బిల్లులు చర్చించును, బిల్లు ప్రజాసభి ప్రతిష్ఠంభనములందు పలుమారు గెలుపొంది వానిని ప్రదర్శించి బిల్లు ప్రజాసభి యజ్ఞానమును వీడగట్టుబ్రహ్మాంతులగుట గుఱుము లాయమును కన్నీడులో ముంచిన కుంచెలతో తుడిచి నట్లుగ నుండును. బిల్లు ప్రజాసభికి అభయము గలుగును. విడుగు జనించును. కొంచెము విజ్ఞానము గలిగినవారికి మాత్రము పోకిరి తనమందు విప్పించుటకు కాంగ్రెసు తన తీర్మానములను చేయునగాక మొనుగుడుయైతి. ప్రతిష్ఠంభనవలన, నూతన కాననసభలు నత కాన్యముల సేరచేయుటకు వీలులేకుండునని యనుకొందము. నిరంకుశాధికారము వైసే బాధ్యత అంతయు పడునని తలంపెను. అప్పుటి కేసు "ఆయాట న్యాయము, తీసివేయును పాపము భారతదేశ మేమి కొరయన్నో, దాని నిండని బిల్లు ప్రజలకు పంపింపబడుతో మంచులతో పట్టిక బలుకుటకు యానకొను సంకల్పించు కారని యను దృఢముగ నున్నవలయును. కాననసభలయొడ యెక్కువ సందర్భముగలిగినట్లయిచేడి భారతప్రభుత్వము తనకార్యములను సాగించుకొనవలెనని మన కోర్కెల నన్నిటిని తీర్చుటని మంత్రోగ్ధమున కొరకుని ఎవ్వరైన నులంపున్నో వారట్టి ధైర్యములెంతిగ్రహముగ చేసేవాడనినది నంతిగ్రహము. లాయదూర్జి గాన రాజకీయాధికార సంకలనములో మాద్యక్షము కాగానే 'పరిక్ష' సిద్ధాంతమున అద్యక్షముయొని తలంపుట పొరబాటు. భారతదేశము సంబంధించినంతవరకు అసిద్ధాంతమున కింకను బలముగలిగినది. ఇట్టి

శాసనసభా ప్రవేశము

ప్రధానమాత్రములకే ఖంగకరము

(అబ్బాసు తయ్యాబీగారు)

అసహాయోద్యమచారిత్రమనందు రెండు సంవత్సరములు గడచిన తరువాత, నిజమగునసహాయోద్యమ మేమియో మీరు సరిగ్గ గ్రహింపలేకపోయితిని మననాయకులలో న్నొకరు ప్రముఖులు మనకు చెబుతుండిరి! ఒకే సమయమున ఒక్కేదేశమునందు వెలుగును తీకటియుగూడ నుండగలదని అప్రతిమానప్రతిభాకాలు రగు నిలాయుట బహుప్రయత్నంబు ప్రారంభించిరి! ప్రపంచమంతయు ఆశ్చర్యముతో వారంకడిగి జూచుచుండెను. వీరిని అసహాయోద్యమమును గూడు. అప్పుడునే నీ కొనులుగుటకు ముఖ్య భారత రష్యావ్యవస్థలను మిగిలినవారు నిన్నుమనుకుంటిని యుద్ధము చుండుటకు నిమిషాంతమునకే తత్వముననుసరించి నిర్మించు మేము అసహాయోద్యమమున రెండు ప్రధానవిషయములు గలవని తలచుచుంటిమి. 1 ప్రభుత్వసభాపర్యవేషకానికిరంపకమేవుట. 2 భారతభాషాస్థితి తమచేతులలో నుండెను. అందు వెళ్ల అధికారాలవద్దకు భిక్షుకపాత్రను మోసి కొని పోవుటకు నూనుట.

అంతా సాధ్యమనున నీరెండువిషయములను ప్రధానములను విషయమును, కాననసభల సాధనమువారు తమ నివేదికయందుగాని, రాబోవు కాంగ్రెసునకు అధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడినవారు తమ ప్రకటనయందుగాని ఎచ్చటను ఆక్షేపించలేదు. అట్టికరి, ఎన్నికలందు పోటీచేయుటయు, రాజభక్తి ప్రమాణమును గొనుట మొదలగునవి కాననసభల సంగీరించుట ఎట్లుగాదో నేనును, గుజరాతునందుదనిజేయునాన్నే హితులను వెలిమచాలబోంటిమి. కాననసభ ఎన్నికలందు అధ్యక్షుని కలిపిన యెడల కాననసభల సంగీరించినట్లే సామాన్యులద్యక్షముగ విశ్వశించెదరు. మీరట్టివాదనలగావించినను ఈవిషయమును గాదనబాలరు. ఇట్లు కాననసభల సంగీరించుట అసహాయోద్యమ సూత్రమునకు ప్రతిఘటముని గుజరాతునందు కార్యనిర్వాహకుల మగుమేము దలచుచుంటిమి. అందుచేతనే ఎటోల గుజరాతునందు జరిగిన ఒక జల్లా కాంగ్రెసు సంఘసమావేశమునందు సమావేశమైన 50 లేక 60 మంది కార్యనిర్వాహకులలో నొకరు మాత్రమే కాననసభాప్రవేశమున కనుకూలముగ నుండిరి. సామాన్య ప్రజలు మాత్రము ఈలా యున్న వాదనల వైకాలమున కృత్యపుచ్చుటలేదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు వారికి సంపూర్ణముగముగలుదు. ఇదివరకు కలకత్తా, అరవరకాతయనుచోన భయంతు ఆమోదింపబడి, వాపు, అహమ్మదాబాదునభలం

సందర్భములలో, సంస్కరణములను భగ్నము చేయుటయందు విజయము పొందిన వెంటనే దేశమునకు లాభముగలవని తలంపుట ఆకాశమునందు మేడలను నిర్మించుటగ నుండును. సభాప్రవేశమును ప్రముఖో నుడిన సిద్ధాంతముల నాధారము చేసెకొనె నను విషయమును గూర్చి మేము మా కక్షికొలిది నిమిషంకలిగితి మని తలంచెదము. అదియనగాక, ఆఖరి భారత కాంగ్రెసు సంఘము సభాప్రవేశమును తిస్కరించుటకు నురయొక దృఢమగు కారణము గలదు. ప్రవేశానుకూల పక్షపువాయకులు గొప్పదేశభక్తులు ప్రతిభాశీలురు. అట్టివారిలో కేకీభవింపకపోవుటకు పూర్వ మొనరైన చాలవేపు అజాబింతురు. కాని దేశమునందలి యభిప్రాయము చాలవరకు ప్రతిఘటముగ నున్నదని విచారణసంఘమువారియెదుట నొసగుబడిన సాక్ష్యమే చాలును. వికమత్త్యము మిక్కిలి యవసరమని తలంపబడుచున్న యాసమయమున మహావాస్తవికము లో వివాదములు ఇందువై జరిగింపవచ్చు తెలిసియే యున్నది. దేశభక్తుడయ్యును కడు గలిగించి మనస్ఫుర్ధలను పుట్టించు సాధనమును చేపట్టుట విశేష ప్రయత్నముగ నుండునా యని మేము ప్రార్థించుచున్నాము. కాననోల్లంఘనము, కాననసభాప్రవేశము- రెంటిని నిరాకరించినదేశమున చేయుటయినకార్య మింకేమిగలదనికొన్ని ప్రశ్నలు వినిపించితి. ఇందరకే నాక్షేపించబడిన యా నిర్వాణకార్యక్రమము కలకను ఎంతో లాభము గలిగెనని మా తలంపు, మా నిష్పక్షిత్వానము. ఏ కార్యమునకైనను కొరంసాధన యవసరమని యంగీరించి తీరవలయును. ముఖ్యముగ సామాన్యసామాన్యమైన సమస్యలను నెవల కృషి యింకను ఎంతయో అవసరము అయినను, వెంటనే కాననోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకును, కాననసభలయందు ప్రవేశించుటకును మధ్యస్థముగ నొకమార్గమును ఉత్సాహమును కలిగించుదానిదే ఆఖరిభారత కాంగ్రెసు సంఘము నిర్ణయించుట దుస్సాధ్యముగ నుండదు. -హిందూపత్రిక.

దు రిరిగి బలవరుపబడిన అసహాయోద్యమ సూత్రమునకు గల అందు జరుగు చువసభవారు త్రిలోకముల విడువగని వారికి సంపూర్ణ సత్యము గలదు. తలపని తలంపుగ సంధించిన దీనిని గురించి కార్యనిర్వాహకులు మాత్రమే కలకలపడుచుండిరి. నమస్తే కాననోల్లంఘనమునకు దేశము నిర్ధమగానున్న దాయను ప్రశ్నకుమాత్రమే ఈసంఘమువారు స్పష్టమగు ప్రత్యుత్తర మొసగెదనని వారు దలంచుచుండిరి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందలి విలంబము గ్రహించిగాక కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందలి ఆవలంబించినవారు దక్ష నితరు లెవ్వరును, ఈ సంఘమువారిని, అసహాయోద్యమ ముఖ్యసూత్రములతో నొకకమ కల్పించుకొని ఆ సూత్రములకు నిబంధములగు కార్యక్రమమును సూచించుదని కోరలేదు. కలకత్తా అరవరకాతయనుచోన భయంతు కాననసభాప్రవేశమునందు ప్రతిఘటముగ నుండి ఇందరకు కార్యసానుకూలాత్మము మాత్రము దానిని సాగించినవారి కిది చుచుచుండును. కాననసభా ప్రవేశమునందు సభాప్రాయ మొగకుటకు కాననోల్లంఘనసంఘమువారి కెట్టి అధికారము ను లేకని, నేనను, గుజరాతునందలి నాన్నే హితులను నమ్ముచుంటిమి. వాకిమ్ సామాయును, వండికమోతీలాయును. మాన్నే హితుడు విటలభాయ్ పటేజును ఈ మావల గావించుటకు సమర్థించు మన నాయకుడగు సి. జి. రి. వానుగాదు నడువు సదంతయు కట్టిపెనునను. నాము చెబుతుంటుంటి "ప్రజలలో నున్న హమును నిలుపుటకు" ఎట్టిమార్గమున గానింపకపోయినయెడల అసహాయోద్యమసూత్రమునే గంగవరమునకు వారి కెట్టి యధికారమును లేదు. వారియన్నాహము తరగినగాని, ఉద్యమమునకు నెనకనన్న ప్రభావాత్మముయొక్క యుత్సాహము తగలేదు. వాడుద్యమము నేయండిరి. ఈవిషయమున రాబోవు కాంగ్రెసునందు చాల జెప్పదలచుకొంటిమి.

కాననసభల ప్రవేశించిన తరువాత, కాననసభానిర్వాణమును సమీపవరైనని కోరవలెనని వానుగారు చెబుతుండిరి. ఇది ఎవరి సంసాధనల సంగీరింపకుండ నుండదలచితిమో అట్టివిధి వారులవద్దకు జని భిక్షుక పాత్రను బాపుటకాదా? అందువలన అసహాయోద్యమసూత్రమును భంగపరుచుట కాదా?

కాననసభల ప్రవేశించి, తరువాత కాననసభానిర్వాణ చట్టమును మార్చుకలసివదని కొరుటవలన అసహాయోద్యమ సూత్రమును భంగపరుచుటయేగాక, ప్రస్తుత నిరంకుశాధికారవర్ధమును బలపరుప నిర్మించుబడిన పాలకయంత్రమును శిథిలమొనర్చుచున్నందుకు వర్ధము. దేశముకొరకు పనిజేయు తలంపుతో నిదివరకే మితవాదులు ప్రవేశించి అచ్చట నిదివరకే పన్నుగా నొక్కి వేయబడిన "హక్కుచట్టమును" వీరు ప్రవేశింపగలరునుండి సతే అక్షేపించును కాని కాంగ్రెసునుగూడ మీతో లాగి కొనిపోవుదు. "కాననసభలం దసహాయోద్యమము" అనిన సమ్మతి హితులగు వానుగావెంటివారినిగూడ కాంగ్రెసు తన నిర్దేశితమందుకొనగలదు. అట్టివాడు ప్రత్యేకముగ జనెకకు గాక.

రు 500-లు ప్రధమబహుమానము జ్యోతిష హాస్యబహుమానపరిక్ష

31-12-22 తేదీని జరుగును

కడు నులభము, ఫల మధికము. ఈ బహుమానముల కొరకు అక్షరజ్ఞానముగల ప్రతివారును ప్రయత్నముచేయవచ్చును.

ఈ పరిక్షకు స్త్రీలును, పురుషులును కూడ దక్షాన్తులను చేయవచ్చును. ఎవరియిందో వారు కూర్చుండి "జ్యోతిష గణాన్య" గ్రంథమును చూచుచునే పరిక్షప్రశ్నలకు సదుత్తరములు వ్రాసువచ్చును. మార్కెంగజ్యోతిషనిలయమునందలి సూక్ష్మోత్తమగణాన్యగ్రంథమును తెప్పించుకొని ప్రతివారును పరిక్షకు దక్షాన్తుచేయుటకు అర్హులే. జ్యోతిషగణాన్యగ్రంథముతో పంపబడుదక్షాన్తును 20-12-22 తేదీలోపుగానే నింపి పంపించవలెను. తరువాత దక్షాన్తులు నుంజూరి చేయబడవు.

నిర్ణయబహుమానము రు 500-0-0. నిర్ణయ బహుమానము రు 116-0-0 ఇట్లన్నీ 10 బహుమానము లుండును. పరిక్ష నియమములు, పరిక్షకులనిర్దేశములు, బహుమానముల వివరములు, ఇంకా మరిన్ని భోక్త్యాలు జ్యోతిషహాస్య గ్రంథముతో పంపబడును. ఈజ్యోతిషహాస్యగ్రంథము కానే నుండికే కొని యాడబడెనని. ఒకప్రతి వెల రు 2-8-0 పుస్తకములకు ఈ విధున చిరుకామాను వ్రాసిన, వి. సి. గా పంపబడును.

స్త్రికళింగ జ్యోతిషనిలయం,
విజయనగరం, విశాఖపట్నం జల్లా.

బాపట్ల తాలూకాలో అపరాధపు పన్ను చెల్లించినవారికి హెచ్చరిక

గుంటూరు జిల్లాలో పూర్వబిత్తుపన్ను కొన్ని గ్రామములలో కొందరికి విధించినవనూలు చేసినారు. ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు గుండునారు కొంతసేపు నూలుచేసి కొందరికి పంచెట్టుటకు నిశ్చయించినారు గాన బాపట్ల తాలూకాలో నేయే గ్రామములలో నెవరెవరికి ఎంతెంత పన్ను విధించినదియు యెవరెవరికి ఎంతెంత కాలము వారిపన్నులు కాలవసరియియు దేశంబకు 1 వ తేదీలోగా, శ్రీయత శిష్ట సాక్షి సోమయాజులు గారు బాపట్ల అన్ని వివరములతోను వ్రాయవలెను.

కాజు వెంకటరంగారావు.

అపూర్వ గంభములు

అధర్వణవేదాంతములు మున్నగు, అత్యుద్విద్యాధిక తాళనశ్రాంతములు కొన్ని లభించియున్నవి, కొన్ని నాగరికీకరణం దేతలను ప్రాచీనములైనట్లును, వాటిని ప్రచురములలోనికి తేదలయ చుట్టును శ్రీయత శిష్ట సాక్షి జగన్నాథస్వామిగారు ఈనెల ౧౬వ తేదీ ఆంధ్రదేశమున ప్రకటించినారు. తమకు లభించినగ్రంథముల నన్నిటినిగూడ, కొన్నిటినిగూడ, ప్రచురణ వ్రాసి తోనుటగాని, ముద్రించుచుటగాని, కొనువారియ్యంగారియ నుద్దముగ నున్నారో ప్రకృతి మేగ్రంథమైన యేభాగ మైత్రయరిం చుచున్నవని యున్నారో- ధర్మవిశ్వాసప్రచారమునకు పనికిరెండు ప్రగ్రంథముల యాంధ్రప్రదేశ్మున తెలిసికొనవలయువారి యుపయోగాగ్ధమై శ్రీఆర్యంగారిచిహ్నమాను పత్రికాముఖము న వెలువరింప ప్రారంభించెను.

ధర్మవిద్యనిలయ } నాగలింగం సకలేశ్వరరావు. దుర్గింజల }

న.చ. జగన్నాథస్వామిగారు ప్రస్తుతము 4 ధర్మరాజు కోవిలపేట, చాళిపేట వదరారునందున్నారు. ఆంధ్రదేశము.

ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారు

శ్రీ ఆంధ్రరత్న దుర్గింజల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఈ నెల 2 తేదీ ఆంధ్రదేశమున వ్రాసిన లేఖలో వారు నూచించిన 'బిజినెస్' పుస్తకమున 'అర్థమేమిదో' అను కథనము న దని గుర్తుచేసింది ఒక ఆసహాయవాది వ్రాసెను. అటుల శ్రీమతులుగారు చమత్కృతిగ లిఖించిరే గాని అది వారి నిర్ణయాభిప్రాయము కాదని తమ ఆధారములతో విన్నవించుచున్న వాడ. వారికి నిరాకరణసిద్ధాంతమునందు అచంచలమైనట్టియు సమాశ్రితమైనట్టియు నున్నవాడు, కార్యవీరు ఏర్పడిన గాని ఒక అంగీకృతమైన పనుకంజనెయి వికీరణము అంకు రించలేదు.

రామరాజుగారు తమనూతన బ్రాహ్మణ మతప్రచారము నకుగాను ఆంధ్రదేశోద్ధారణయి చేసేకాశ్రమిందేరులతో ప్రకాశించుచున్న కోసీలో ఒక గ్రంథములు దినములు మహాపండితులతో సంప్రదించుట ప్రజావినయము విశ్వయును రని తెలియుచున్నది.

సుసర్ల శ్రీరామస్వామింహం.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకును

ప్రభుత్వ ప్రచురణ సంఘమునకును సంఘము జనించుట

ఈనెల కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము ట్రాన్సిక్షన్ రిజిస్ట్రేషన్ ప్రభుత్వమునా విద్యాలయమువారికి లేఖను వ్రాసి. దానిని పునఃపఠించుకొని యొప్పుపత్రక విద్యాలయముకాజుంధమున నొక వ్యాసము ప్రకటించెను. దానిని బంగారీపత్రికలో ప్రకటింపు డని ప్రభుత్వప్రకటన గంభుమవారు తత్పత్రికాధి పతికి లేఖ వ్రాసిరి. దానిపై విశ్వవిద్యాలయమునకు సమావేశమయ్యెను. సభ్యు లెల్లడను ఏచేసెరి. ఆనెల తీర్మానము విషయమున భిన్నాభిప్రాయము లేకున్నను గంతి సందర్భము లను ఛాన్సులరుగ నున్న గారికి తెలుపవలెనా యను విషయ ముపై చర్చయెడెను. నల్ అనులోమ చాడరినారు అడిట్ట రిపోర్టు రిచార్జు చేయియ నుచునే ప్రచురణసంఘమువారు లేనిని కట్టి చివరికి యొప్పుపత్రక వ్యాసమున ప్రకటింపురని బంగారీపత్రికాధిపతులకు లేఖ వ్రాయుట బాడ వార్త మరొకరు మర్చి తుదావ్యక్తము ప్రాంతంబుండ కట్టిలేఖల ప్రకటింపుట కన్నయ ప్రచురణసంఘమునా రింగులకు తగు సమాధాన మొసగునలెనయ కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున మాన్యుటగాంచి కలెక్షన అంజని సంప్రదించి తీరవలెనయియు ఏవైనా కాపని సాంస్కృతికాదనియు అందుచేత నీగంతి ఛాన్సు లరుగ గొన్న గారి కెట్టిసాధనగనయియు తీర్మాన ముప పాదించిరి. ఛాన్సు రిచార్జు పోసుగాన మంగళప్రభుత్వము వారికి వ్రాసి పంపింపదగ్గములను కనుగొనవలెనని కోరిరి. ఛాన్సు రిచార్జు సర్వాధికారులు అనిపైయు పల్లినీటి ఆఫీసరు బంగారీపత్రికాధిపతికి వ్రాసిన లేఖ ను చదివిరి. ఛాన్సు రిచార్జువాదిగారు చుగ్గలో పోసుగారిలో చేసినవిడిరి. కొంత చర్చయరిగిన యనంతరము నల్ ఆనుతోపుచాకరిగారి తీర్మాన మంగీకరింపదెను. ఒక్కమాత్రమే ప్రతినిధులుగ పోటు నొసగిరి.

౧౯౨౨ సంవత్సరం నవంబరు ౧౦ వ తారీఖున ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘసభ మధ్యాహ్నం ౨ గంటలకు బందరులో సమావేశమై యీ క్రింది తీర్మానములు గావించబడినవి.

హాజరు ౬౧ మంది సభ్యులు.

౧. నెల్లూరు జిల్లా సంఘమునండి శ్రీ బెజవాడ చంద్ర శేఖరరాజుగారికి శ్రీ బెజవాడ నుండరరామరాజుగారికి ఎన్ను కొనడమైనది.

౨. మహమ్మదు రజా బెల్లూమిగారికి శ్రీ కర్నూలు రాష్ట్రభిలాషకు కార్యదర్శి నయ్యడు మొహిద్దీన్ ఖాన్ సా హెబు గారిని ఎన్నుకొనడమైనది.

౩. అభిలఖారతి కాలగెను సభ్యులకు యీ దిగున నుదహరించినవారిని సభ్యులుగా ఎన్ను కొనడమైనది.

డాక్టరు నజీరు అహమ్మదు సాహెబు	తాడేపల్లిగూడెం
ఉమ్మె ఆలీసాహెబు	పితాపురం
సయ్యదు మొహిద్దీన్ ఖాన్ సాహెబు	కర్నూలు
డాక్టరు ధన్వాద రామచంద్రయ్య	బెజవాడ
మమన వెంకటరామయ్య	రాజమండ్రి
బ్రహ్మశ్రీకృష్ణలక్ష్మీనరసయ్య	రాజమండ్రి
నంబూరి వేంకటరెడ్డి	బంగళూరు-గంజాంజిల్లా.
మల్లావరూప వేంకటరామయ్య	విజయనగరం-విశాఖపట్ణం
బుజుగు సాంబయ్య	కాకినాడ-గోదావరి
దండు వారాహరాజు	విలూరు-పల్లి గోదావరి
భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్య	బందరు-తూర్పుగోదావరి
గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణ	గుంటూరు-గుంటూరు
బెజవాడ నుండరరామరాజు	నెల్లూరు-నెల్లూరు
కల్ రాజగోపాలాచారి	తిరుపతి-తిరుపతి

గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు తాడేపల్లి-ఆంధ్రపురం

కేతు వేంకటరాజు కడప-కడప

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు మద్రాసు-కర్నూలు

గోనగుంట్ల నువ్వయ్యయ్య " -మద్రాసు

భవిష్యదాటి చింతయ్య నారాయణశర్మ మాడుగుల-విజన్సీ

టంకటూరు ప్రకాశం మద్రాసు

దుర్గింజల గోపాలకృష్ణయ్య చీరాల

కుమారరాజు గంపలగూడెం

మల్లాది కృష్ణమూర్తి బరంపురం

కన్నెగంటి నూర్మసారాయణ నందివెలుగు-గుంటూరు

౪. రాజమండ్రి తాలూకాలోని సీతానగరం మొదలైన 2 గ్రామములవారును గుంటూరు జిల్లావారును తాత్కాలికము గా పన్నులనిచ్చుట వాసిచేసినారే మిషనేరీ వారితమువారా ప్రదేశములందు పూర్వజీవు పోలీసువాని నియమించి వారికు ఖర్చు మూడు 22,౫౦౦/- మొత్తముల అపరాధపు పన్ను విధించుట అన్యాయముగను, అప్రయుక్తము బిజినెస్ ప్రభుత్వము వారి చట్టములకు సహితము కేవలము విరుద్ధముగా నుండుట చేత తమ మున్ను అట్టి పన్నుయొక్క భారమునను అసహాయోద్యమములో అప్పడప్పుడు ప్రబలై దౌర్జన్యము విధింపబడిన జరిమానాలు, సభ్యములు మున్నగు వానిభారములను రాష్ట్రమునాని అన్ని జిల్లాలవారిందరు ఒకేవిధి సదరు పన్ను విధింపబడినవారిలో సహాయము వనరుగునట్టి వారికి తిలకు నిధిపేట సామ్యము ప్రత్యేకముగా కనుగొనచేసి సహాయముచేసి గంభీరభావమున వెల్లడించుటకు యాగధవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౫. కాశీనాథుని నాగేశ్వరయ్య శ్రీగంపలగూడెం కుమార రాజుగారు వెట్టిక తీర్మానమును అభిలఖారతసంఘమువారి కల కత్తాలో అయినతరువాత చర్చించుటకు వై సభకు తీర్మానించడమైనది.

౬. ది ౨౦-౧౧-౨౨ తేదీని జరుపుటకు యేర్పాటుకా బడ్డ అభిలఖారత జాతీయోపసంఘసభ ప్రస్తుతములో అనాన శ్లోకచరియ వృధావ్యూహప్రయాసకు కారణమనియు, అచిర కాలములో గయ కాలగెను జరుగనున్నది కనుక తమ యాస మానేశము ఇప్పుట్లో అనవరతమని యాగధవారు అభిప్రాయ పడుచు యాసభను ప్రస్తుతము ఆపుదల చేయవలెననిదిగా తీర్మానించడమైనది.

బందరు } టం. ప్రకాశం } అధ్యక్షులు అనివున్నది

౧౦-౧౧-౨౨

ఆ ౧౯౨౨ సం॥ ౧౦ నవంబరు ౧౦ వ తారీఖున ౫౪ గంటలకు ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోప సంఘ కార్యనిర్వాహకసభ యొక్క కార్యక్రమము:-

హాజరు ౧౫ మంది సభ్యులు

౧. శ్రీ గుడూరి రామచంద్రరావుగారికడ్డము అన్ను త్యతానివారణ కోరకు యిచ్చిన నిధిలో నుమారు ౫౦౦౦/- ఆయినవేల రూపాయలకుగాను ఇచ్చిన అనలు రిపోర్టు చదువ దమైనది. అందులని ఆయేపేషనుకు కృతజ్ఞులగున్

నిర్ణయించుట తలచినచర్య శేపు ఉదయం 2 గంటలకు శ్రీభోగ రాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారి యింటిలో జరుగనున్న కార్య నిర్వాహకసభలో చర్చించబడును గాని అడిటర్ రిపోర్టును చది వినవీయుటకు ౧౦౦౦/- రూపాయలను వారి కిచ్చుటకు వీలు లేదని యాగధవారు అభిప్రాయపడుచు సామ్యము అన్ను త్య తనివారణకు యుపయోగించుటకు ఇదిగతకే అలస్యమైనందున అచిరకాలములో దీనిని వినియోగించుటకు తీర్మానించడ మై నది. ఈసభ శేపు ఉదయముకు ఆపుదల చేయడమైనది.

బందరు } టం. ప్రకాశం } అధ్యక్షులు అనివున్నది.

౧౦-౧౧-౨౨

హాజరు ౧౪ మంది సభ్యులు

౧. ఈ సభకు శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారిని అధ్యక్షులుగా నుండుటకు కోరడమైనది.

౨. ఆయే.జి. పద్మనివయములో అడిటర్ రిపోర్టు తిరిగి శ్రీరామచంద్ర ప్రకాశంకి కంటి వారికి ఉత్తరం వ్రాసి సంపా యిషీ కనుగొనుటకు కార్యదర్శిగారిని కోరడమైనది.

౩. (౧) మిత్రమ భోజనశాలలు (౨) అన్ను త్యులకు మిత్రమ జాతీయ విద్యాలయములు, కర్నూలుయములలో కళలు చేతిపనులు శేర్మకొనుటకు విద్యార్థి వేతనము లిచ్చుట (౩) అన్ను త్యతా ని వారణ కోరకు ఆయా జిల్లాలవారు యేర్పాటుచేసిన ప్రకారము ప్రచారము చేయుటకు (౪) ఇదివరకు పంచేయుచున్న మిత్రమ జాతీయ పాఠశాలల పోషణకోరకు విరాళముల నిచ్చుట (౫) ఈ యుద్దేశ్యములకుగాను సదరు పంచవనిధి ను ౧౦౦౦/-లు ఉపయోగించుటకు తీర్మానించ బడి జిల్లా కాలగెను సంఘములను నిర్భానులు దేశంబకు గీ-ర తేదీలోపుగ పంపుటకు కోరడమైనది.

౪. అట్టి నిధినుండి విరాళములు జిల్లా సంఘములు ఇచ్చుటకున్న (౩) ఏజిల్లావారు యెంతధనము యెయ్యదేశ్యములకు నిరూపించెదరో అంతమొత్తమునకు మించకుండా ఆజిల్లా లకు విరాళముగా నిర్ణయించు (౪) అట్టి విరాళము యెన్నడును ౧౦౦౦/ రూపాయలకు మించకుండదు.

౫. ఖద్దరునిధికి ప్రస్తుతము కచ్చియున్న ౧౦,౦౦౦ రూపాయలకు ఆయాజిల్లా కాలగెను కమిటీలకు ఖాదీ డ్రెస్సుర గారికి వుచితమని తోచిన కట్టు దిట్టములతో ౧౦౦౦/-రూపాయలు మించకుండా ఋణములు నిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

౬. ఈవిధముగా బట్టాడా చేయుటకు ఖాదీ డ్రెస్సుర గారికి అధికార మియ్యడమైనది.

౭. అడిటు అయిన రిపోర్టు లన్నియు కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులకు పంపుటకు తీర్మానించడమైనది.

౮. వచ్చేసభలో బడ్జెటు వెల్లుటకు కార్యదర్శిని కోరడ మైనది.

౯. దేశంబకు ౧ తారీఖులోపుగా ప్రతి జిల్లా కాలగెను సంఘము నవంబరు ౧ నరకు తమ జమాఖర్చు (Consolidated Statement of receipts & Disbursements) పట్టికను తయారుచేసి రాష్ట్ర కార్యసామముకు పంపవలెను. జిల్లు పంపని వారికి యేవిధమైన ఋణములుగాని, గ్రాంట్లుగాని పంపబడవు.

౧౦. శ్రీ కుసుమ వేంకటరామయ్యగారి బిల్లులు జరువడ మైనది. ఈ దిగున నుదహరించిన బిల్లులు ప్యాసు చేయడ మైనది.

(౧) ౧౧-౨-౦, (౨) ౧౬-౧౨-౦, (౩) ౧-౧౨-౦, (౪) ౧౨-౧౧-౦ వీటిని అంగీకరించి ఇవి అన్ను త్యతనిధికి జమాఖర్చు చేయవలెను.

౧౧ శ్రీపతి ఆంజనేయులుగారిబిల్లు ప్యాసుచేయడ మైనది.

౧౨. శ్రీ ప్రకాశగారిబిల్లు ౮౭-౮-౦, శ్రీ రంగయ్య నాయుడు 3౪-౧౦ ౦, శ్రీ మున్నరామయ్య ౨౬-౦-౦, యాబిల్లులు అంగీకరించడ మైనది.

౧౩. శ్రీ ఉమా ఆలీసాగారి బిల్లు చదువడమైనది. శ్రీ ప్రకాశంగారు కచ్చురకు వైసభకు ఆపుదల చేయడమైనది.

౧౪. గోదావరిజిల్లా కాలగెను కార్యదర్శిగారు శ్రీ కామేశ్వరరావుగారు వ్రాసిన వుత్తరం చదువడ మైనది. (౩-౧౧-౨౨) గ్రంథములు తీసికొనుటకు వీలులేదు. గ్రంథములు అమ్మి ఇవ్వవలెనని తీర్మానించడమైనది.

౧౫. శ్రీ మే. సీతారామయ్యగారి యుత్తరం జరువడ మైనది. వారు కోరిన గ్రాంట్లతోపాటు ఇదికూడా ఆలోచించ బడును.

బందరు, } కా. నాగేశ్వరరావు, } అధ్యక్షులు అనివున్నది.

౧౧-౧౧-౨౨

గణపతిరావు, కార్యదర్శిగారు.

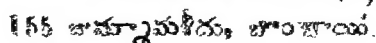

RHEUMATISM

వేలకు వేలు వికయము.

అమృతాంజనము దీపో బొంబాయి లేక నుదరాసు.

శాస్త్ర విజ్ఞానం ద్వారా రసాయనం చట్టం మిక్కిలి
మౌలికమైనదిగా ఉన్నది మరియు దానిని అర్థం చేసుకోవడం

గోదావరిజిల్లా.

నం 144 పశుపాదేశికాంబికాయ